ՀԻ. ՏԱՐԻ 3515 (Ն. Տ.) 12 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1895 — 31 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1895 — 25 ՃԷՄԱԶԻԻԼ ԷՎՎԷԼ 1313 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ Գալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه ادارهسنه غزتهسی آره‌ولك اوغلطه‌جه

Direction du journal AREVELK Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դրամական արժէք	150
» » Վեցամսեայ » »	75
» » Եռամսեայ » »	40
Օտար երկիրներէ Տարեկան Ֆրանկ	56
» » Վեցամսեայ »	28
Ընտիր թղթի վրայ մասնաւոր տպագր. Տարեկան Օսմ. Ոսկի	2
Դատարաց թղթատարի ծախքը միօրինակ Դրաւ.	50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն հս չի տրուիր։

Les annonces sont reçues AUX BUREAUX DU JOURNAL

Հեռեւեալ տան տպագրական մեքենաներով տպուած Schiff, Srpek & Comp. à Vienne (Autriche)

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ժողովրդական գրականութիւնը միակելու նոր չանք մը կը տեսնուի մեր այն գրողներուն քով որոնք գիրք, հանդէս կամ բանասիրական բաժինով մը օժտուած լրագիր կը հրատարակեն։ Եւրոպական մատենագրութեան ուշադիր հետեւող ըլլալով, չեն մոռնար նաեւ ինչ որ զուտ բնաւոհմիկ հանգամանք ունի, արձակ կամ ոտանաւոր, զրոյց գաւառացի ուշխատակիցներ կը քաղեն, կ'ընդօրինակեն ու կը դրկեն մամուլին։ Ու այսպէս, հեղհեղեալ լոյս կը տեսնեն հէքեաթներ, աւանդավէպներ, օրօրներ, հարսնիքի երգեր կամ մեսրոպական ոգբեր, մամիկներու, գեղջուկներու բերէն ժողուած խմամով։

Այս կարգի գրուածքները որոնք ցանկնուած կը տեսնուին մեր պարբերական մամուլին մէջ մանաւանդ, Պոլիս թէ Թիֆլիզ, Վենետիկ թէ Վիէննա, սկսած են արդէն երեւան բերել ժողովրդական գրականութեան գեղեցիկ հաւաքածոյ մը որ նիւթ պիտի մատակարարէ՝ հնաբեր, լեզուագէտ կամ ուսումնասէր գրիչներուն՝ զոհ զանոնք օտարամուտ բառերէ, խորթ յաւելումներէ, ու իրենց ինքնատիպ պարզութեանը մէջ ներկայել նոր սերունդներուն, իբրեւ գրական գեղեցիկ նշխարներ։

Աշխարհիկ բարբառի ու գրականութեան կոկուելուն, իր մայրենի աղբիւրը գտնելով՝ խառնուրդ տարրերէ զտուելուն չէ միայն որ պիտի ծառայէ այս աշխատութիւն, այլ կրնայ նպաստել միւնոյն ատեն ճշգրտապէս պատկերելու ընտանեկան բարքերն ու կեանքն այն թուականներուն որոնց կը վերաբերի։ Այս տեսակէտը մանաւանդ իրեն հիմ բռնելով, Աւետիս կ'ուզայ իր մասնակցութեան բաժինը նուիրել ժողովրդական գրականութեան խաւերը պլպտելու գործին, իր էջերը բանալով հայ գաւառի երգերուն, հայ շինականի կենցաղի պատկերներուն։ Ս. Էմմանեան հանդէսը իր վերջին թիւին մէջ հրատարակած է հովուական կեանքի գեղեցիկ նկարագրութիւն մը, Հ-Ռ-Ռ-ԷՆ — Սոֆէ հովէն, որուն վրայ իր գնահատումը կը յայտնէ սա տողերով — «Բինկեթլի հրաշալիքը, լեռնային տեսարանի, բուսական աշխարհի և երգի ու սրնգի, ձայների հրապոյրն ինչքան հմայական պարզութեամբ է նկարագրուած։ Հապա ինչ ասենք սիրոյ տոչորման նկարագրի մասին. սէրը, այդ երկնային կրակի կայծը որ վառուում է մարդուս սրտում, ինչքան վեհ, ինչքան բուռն և ինչքան յաղթահարիչ է։ Հուսիւթիկի սիրոյ տագնապը, նրա յաղթած արգելքների մեծութիւնը համոզում է մեզ, թէ ինչքան գնահատում է հայը այդ երկնային պարգեւը։»

Ս. Այդ ժողովրդական վէպիկը, որ առաջին անգամ տպուած էր Պ. Ս. Հայկունիի «Գիւղական Ժողովածուին» մէջ, բանասիրական թերթի մը կողմէ արտատպուելով, հայ բանասէրի մը հետաքրքրութիւնը չարժէր է որ գրականն նպատակ մը ուղարկեր է թէ Պ. Հայկունիի գրուածներուն հրատարակութեանը համար և թէ Մինաս բաբարի տրուելու։

Զբսինք սակայն թէ ո՞վ էր Մինաս բաբարը։

Քարբերդի գիւղերէն գաղթած ութսունամեայ ծերունի մը, որ իր շինականի սուր յիշողութեամբ պատմած էր Հ-Ռ-Ռ-ԷՆԸ, աւելի քան ութ հարիւր տող ոտանաւոր, զոր գրի առած էին հրատարակութեան տալու համար։ Եւ երբ յանկարծ տարեր բարի մարդուն յանձներ են՝ առատաձեռն մեկենասին նուէրն իրեն ինկած բաժինը, ուրախութենէ աւելի զարմանքով համակուեր է, թէ ինչպէ՞ս կ'ըլլար որ հիմա կը գնահատէին ու կը վարձատրէին այս տեսակ հէքեաթները զոր արհամարուած ու մոռցուելու դատապարտուած կը կարծէր ինք։

—Իմ տղայութեանս ատեն ուրիշ էր, ըսեր է. ասանկ վէպեր կը պատմէինք ու կերգէինք։ Եարքն ալ չէին լսեր զիս, օտար խաղեր յայնորդած ըլլալով անոնց։ Անոր համար շատ բան մոռցեր եմ։

Առիթէն օգուտ քաղելով, Աբբարի խմբագիրներէն մէկը նորէն պատմել տուեր է «Հուսիւթիկը» Մինաս բաբարին, քանի մը նորութիւններ ալ քաղելով, և կը հրատարակէ նոյնութեամբ։ Լեզուն աղաւաղ է և տեղ տեղ թերի մասեր կը նկատուին, բայց իր ամբողջութեամբը՝ հայ գրագէտներուն ու բանասէրներուն ուշադրութեան արժանի է այդ ժողովրդական գրուածք, որուն մէջ կը գտնուին պատկերներ հայ շինականի կեանքէ, հովուերգութիւններ, սիրային արկածներ՝ պարզ ու գեղեցիկ։

Ցայտնուած չէ անուն այն բանասէրին որ վարձատրել ուզեր է այս հէքեաթի աւանդողն ու համանման գրուածքներու հրատարակութեան օժանդակեր է։ Ժողովրդական աւանդավէպները, նկարագրութիւնները, երգերը հաւաքելու համար՝ ժամանակակից հայ գրիչներու հոգածութեան ինչքան մղում պիտի տային ազնիւ ազգասէր տեսակէտով անոնց աշխատութիւնը դիւրացուցնելն այդ համատ մեկենասները։ Ե.

ՔԻՉ ՄԸ ԱՐԴՈՒՉԱՐԴ

Եղանակներու փոփոխումը գեղեցիկ սեռին մէջ միշտ առաջ կը բերէ տաք ու եռանդուն աշխոյժ մը, հրապուրիչ ոգեւորութիւն մը արդուզարդերու համար։ Տարազներու ընդհանուր քայքայում մը կը սկսի. տենդոտ փութիկոտութեամբ ու տեսակ մը ապերախտ պժգանքով մէկդի կը նետուին, իբրեւ անպէտ բեկորներ ամրան յոգնեցուցիչ ու մաշուցուցիչ գործածուածէն մնացած. ո՛հ, կնոջ քմահաճայքը ի՛նչ բուռն է և անգութ. այն հէք պարեգօտները որոնք օրիորդի մը կամ տիկնոջ մը իրանին բոլոր ակնահրապոյր գիծերը հաւատարմօրէն կաղապարած ու դուրս ցայտեցուցած էին, հանգստի կը դատապարտուին երբեմն յաւիտենական կերպով, երբեմն միայն կարճ ատենով, այդ մեծամեծ գլխարկներէն մէկուն հոտը գտնուելու դժպատեհութիւնն ունենալու։ բեմը գոցուած է իրեն համար, ու ամբողջ երեկոյթը տանջանք մը լիովին. կամ առնել քալելու է, կամ, եթէ ձեռքէն կուգայ, տեղը փոխելու է, անկին տեղ մը երթալու համար, ինչ որ առ ալ արդէն շատ հաճելի բան մը չէ։ Թեմ թատերասէրներ, ո՛ր կողմ դառնան անպատեհութիւն մը կը ցցուի այսպէս իրենց առջեւ։ Կարճ ճամբան կայ սակայն։ Թատրոն չերթալ է։ Թատրոնի հանդիսը գլխարկի զոհել, ցրիչ մը զժուար է, մանաւանդ անոնց համար որ Բերա կը նստին ու ձմրան երկար գիշերներն անցուցնելու ուրիշ զբօսանք մը չունին։ Կիներու համար ո՞ւրշպէ դիւրին պիտի ըլլայ այդ գլխարկներուն շրջագիծն անձկացնել, թէ իրենց վայելչութեան համար, որ անշուշտ էն կենսական է, և թէ կարգ մը թատերասէրներու տրտունջներուն չենթարկուելու համար։ Ե.

ՋԱՆԲՈՐԴՈՒԹԵԱՆ
ՏՈՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՊԱՅՑԱՌ Ի ԼՕԶԱՆ

Շատ պայծառ է օդն այսօր. լերանց սարերը շատ լաւ կ'որոշուին, բան մը որ շատ հազուադէպ է, այդ սարերն յաճախ քօղարկուած կ'ըլլան մշուշով։ Ահա ինչո՛ւ մեծ է բաղմութիւն Թէրեզէ գացող Բօէ-ազ-Նէ հիներու համար։ Կը խառնուիմ հոս ալ այդ բաղմութեան մէջ, որ կը լեցնէ շոգենաւը իր զուարթ երգերով ու քրքջիներով։ Թէրեզէն կը հեծնենք funiculaire որ գրեթէ տասը վայրկեանի մէջ կը հանէ գմբէ կիսն, 687 մէտր բարձրութեամբ, գեղեցիկ տեսարաններով սեպ հրուանդանը մը վրայ ուրիշ կը պարզուի հրաշալի լիճը փռապարդ, ուր նաւակներն արդէն շատ փոքր երեւիլ կը սկսին։ Կիսոնէն Բօէ-տը-Նէ հեռաւորութիւնն է եօթը հազար 680 մէտր։ Տասը ֆրանքի փոխարէն յանձն կ'առնէ անարի ճամբորդները լերան մինչեւ գագաթը հանել ճանկրեռուելով, Ապդիզուութեամբ լեռնական շոգեկառք մը, ուրայ գծին չենութիւնը երեք տարի առաջ աւարտած է։ Ահաբեկեալ ճամբորդները հիմայ սկսած են իրարու հարցումներ ուղղել. «Երբէք վտանգ պատահա՞ծ է.— եթէ crémaillère-ներն մէկը կտրի՞ վրատանդ անխուսափելի՞ է։» Կան ալ որ, ինձ նման, առանց այդ ճակատագրական պատահարներն հաշուելու՝ աջ ու ձախ կը դարձնեն անդադար իրենց գլուխը բան մը չի կրսնցնելու համար բոլոր այն հրաշալիքներէն զորս բնութիւնը կը ներկայացնէ այդ բարձրութեանց վրայ ու այդ բարձրութեանց տակ։ Բօվա նստած են ազնիւ ընտանիք մը, Տէր և Տիկին Պէք Վէվէյի։ Շատ զուարթ են անոնք և սիրտ կուտան մեզմէն միւսին. Անգլիա ու Ամերիկա ճամբորդած են ու չատ կը հետաքրքրուին ինձմով։ Ալ ուրախութիւնս չափ չունի. ահաւասիկ ընտանիք մը՝ որուն հետ պիտի կրնայի անցընել օրը չատ ախորժելի կերպով։ Այրն ու կինն իրարու հետ կը մրցին ամենէն աւելի առատ ու ամենէն աւելի շահեկան տեղեկութիւններ տալու համար ինձ չոգեկառքին մագլցած տեղերուն վրայ։ Հոս Բօթ սարահարթն է, 960 մէտր բարձրութեամբ ու աքանչելի տեսարաններով, հոն Տան տը Ժամանն է, 1760 մէտր բարձրութեամբ և Ժամանի լիճէն քիչ մը հեռու։ Երկու հարիւր քառասուն մէտր երկայնութեամբ փապուղիէ մ'ալ կ'անցինք և կը հասնինք Նէ, 1980 մէտր բարձրութեամբ։ Հոն քիչ մը կ'սպասենք—հապիւ մէկ երկու բաժակ գարեջուր փութալու չափ չոգեկառքի ընկերութեան չինել տուած buffet-ին մէջ—և չոգեկառք կը փոխենք լիճան գագաթն (Շօ տը նէ 2045 մէտր) ելնելու համար, ուրկէ պարզուած տեսարանին գեղեցկութիւնը չպիտի փորձեմ կարագրել, որովհետեւ պարզապէս անկարագրելի է, գոնէ սովորական գրիչներու կողմանէ։ Ինչպէս վարը, նոյնպէս գագաթը մեծ ճաշարան մը կառուցանուած է երկաթուղւոյ ընկերութիւնը։ Ազնիւ տիկնոջ ու իր ամուսինը կը հրաւիրեն զիս մասնակցիլ իրենց դեղջկական, կամ աւելի ճիշդ, լեռնական ճաշին, զոր հետ բերած էին և պիտի ընէին ճամբորդներու համար յատկապէս շինուած տաղաւարներէն մէկուն մէջ, բայց ես, չուզելով չարաչար գործածել իրենց բարեհաճութիւնը, շնորհակալիքս յայտնելէ վերջ կը բաժնուիմ իրենցմէ կէս ժամու չափ և կերթամ մասնակցիլ պանդոկին table d'hôte-ին, ուր պատուական և ճոխ ճաշ մը կ'ընեմ 4 ֆրանքով, առանց հաշուելու Մօն-Տօրի ճերմակ ազնիւ գինին, կէս լիքը 2½ ֆրանքի։ Ճաշէն վերջ կ'երթամ գտնել զիրենք, ու կ'սկսինք պտոյտներու, կանգ առնելով ամենէն աւելի գահավէժ անդունդներու եզրն, ուր անխոհեմ քայլ մը բաւական պիտի ըլլար փոսը փոսը ընելու մարգը։ Եւ սակայն, որքա՜ն փորձիչ են այդ խորխորատներն, որոց ներքին եզերքը գարնանայ վրայ, կարծես իրր խանձ բուսած են բոգեր ու Այպենոց անմոռանկներ կամ Էդելվայսներ։ Ինչպէս կը կոչին գիտական լեզուաւ։ Ու բան մը պակաս չը ձգելու համար այն հեշտալից օրուան մէջ զոր անցուցի՝ տիպար ամպից գերազանիւ ընկերակցութեամբ, երեկոյին կը վերադառնամ լուսնի լուսով յիւրի վերջին շոգենաւով, ուր երաժշտաբեր երիտասարդք ու երիտասարդուհիք գործիական ու ձայնական երաժշտութեան բոլոր հմայքն կը թափեն մեր վրայ։

Ահա այսպիսի խորունկ ու բարոյացուցիչ տպաւորութեանց տակ կ'աւարտեմ օր մը, որ ատաղ, վերջինն էր ի Լօզան անցուցած հիշատակ օրերուս և որոյ նը-մանները կերթամ փնտռել յայտարար ի Ժընեվ, ի Նէօշատել և ի Լիւսէրն, Զուիցերիայ մէջ։

* * *

ԺԸՆԷՎ

Գեղեցիկ գիրքով սիրուն քաղաք մէ Ժընեվ, Էման լիճին հարաւային արեւմտեան կողմը 72,000ի մօտ բնակչօք։ Քաղքին երկու բլուրները, զոր իրարմէ կը զատէ Ռօնը, կը հաղորդակցին վեց կամուրջներով և մէկ կամրջակով։ Ընդարձակ և ճաշակաւոր պղտոյտներ իրենց հանրակաքի կամ trame électrique-ի գիծերով, իրենց բարձրութեամբը մասնաւորապէս աչքի զարնող հոյակապ շէնքեր. գեղեցիկ արձաններ կերպարանափոխ ըրած են Ալբրբաքացոց հին քաղաքը՝ որ ատենօք ամրութեանց մէջ, հիմայ պզտիկ Բարիզի երեւոյթն ստացած է ու կ'ոտանայ օր ըստ օրէ։ Մեզմէ Ժընեվի կիսան, որ, սա-կայն, ամառը երբեմն մինչեւ 30° տաքութիւն կ'ունենայ (ինչպէս այս տարի)։ Այն ատեն, գարեգները կը գոցուին և ամէն մարդ կերթայ գովանալ կա՛մ լեռնէրուն վրայ, կա՛մ լիճին, Ռօնին և մանաւանդ Շամոնիի սառնակոյտերէն իջնող առողջարար և խիստ թթուածնաւէտ ցուրտերուն մէջ (Արվ)։ Տեղացիներէն կ'իմացուիմ թէ ձմեռը Ժընեվի միջին բարեխառնութիւնն է—20էն—70։ Դիտելի է թէ Ժընեվի մէջ բնաւ քամբրա չէ պատահած, բան մը՝ որոյ բացատրութիւնը մէկ կողմէն bise կոչուած հիւսիսային քամիէն և միւս կողմէն քաղքին առողջապահութեան ուշի ուշով հսկող bureau de salubrité էն պէտք է խնդրել։ Եթէ փողոցներու ծայրակղ մաքրութիւնը բաւական համոզիչ փաստ մը չկրնար սեպուիլ այս մասին։ Նոյնպէս նցներու ամենակատարեալ ցանցը կայ—Բարիզինն չափ կատարեալ կ'ըսեն — որք երկու հաւաքիչ խողովակներու միջոցաւ կը թափին Ռօնի մէջ, արագահաս Ռօնին մէջ՝ ուր ողողութեան հետքն իսկ չի մնար քիչ մը։ Իսկ իրը ըմպելի ջուր, ահագին քիւրիկոններ, (կարծէ այդ մեքենաներն այցելել) մեքենագիտական վերջին կատարելագործութիւններով շինուած Զուրիխի գործարաններուն մէջ։ կը բաշխեն բոլոր քաղքին ու բոլոր տուներուն մէջ Ռօնի ջուրը։ որ, երեւելի գիտուններու խօսքին նայելով, Եւրոպայ ամենէն զուտ ջուրն է։

Իրը ճարտարական քաղաք, ամէն մարդ դիտէ թէ Ժընեվ նշանաւոր է իր ժամացոյցներով, որոց ճշդութեան և կատարելագործութեան ո՛չ մէկ երկրի ժամացոյց կրցած է հաւասարիլ։ Ամէն մրցման, ամէն ցուցահանդէսի մէջ (տեղական կամ օտար), Ժընեվի ժամացոյցները միշտ առաջինը հանդիսացած են, գերազանցելով այսպէս նոյն իսկ այն երկիրներու ժամացոյցներն՝ որոնք նոյնքան մեծ համբաւ կը վայելեն մեքենագիտութեան այս ճիւղին մէջ (Պրազնօն, Ռիւա, Մէլզուրն)։ Բարիզի 1889ի մեծ ցուցահանդէսին մէջ ժամագործութեան համար չնորհուած քսան ոսկիէ մեդալներուն մէջ ամենէն շատ (5) առնողներն եղան գուիցերական վաճառատուններն, որոց չորսը Ժընեվէն։ Այս տարի կրնայ յիշուիլ նաեւ թէ առանց բանալիի, լարիչով ժամացոյցներն առաջին անգամ Ժընեվի գործարաններէն ելած են։ Բացի ժամագործութենէ, Ժընեվ նշանաւոր եղած է նաեւ միշտ ակնագործութեան, կիսուշանկարչութեան, նուագարանաշինութեան ճիւղերուն մէջ, որոց փայլուն հրաշակերտներն ի տես պիտի դրուին 1896ի Զուիցերիական մեծ Ցուցահանդէսին մէջ, որ տեղի պիտի ունենայ ի Ժընեվ և որոյ պատրաստութիւնները փութով յառաջ կը տարուին։

Ե. Թ. ՀԻՆԴԼԻԱՆ

ՍԱՌԱ ՊԷՌՆԱՐ, մեծահռչակ դերասանուհին այս պահուս Մատրիտ կը գտնուի, ուր սպասուածէն աւելի ջերմ ընդունելութիւն կը գտնէ իր ներկայացումներ։ Սպանիոյ Խամակալ-Թագուհին հետաքրքրութեամբ ներկայ գտնուած է առնոց։ Մատրիտէն Սառա Պէռնար պիտի երթայ Լիզբոնա, Նիս և դեկտեմբերի կիսուն Փարիզ պիտի դառնայ, յուսուաթի սկիզբը ճամբայ ելլելու համար դէպ ի Ամերիկա ուր մեծ շրջան մը պիտի կատարէ։

ԹԵՐԹՕՆ ՀԱՐԵՒԵԼԲԻ (119)

ԺԻՒԼ ՏԸ ԿԱՍԹԻՆ
ԲՕԼԻՆ ՏԸ ՄԵՐԻԱՆ

ՄԱՍՆ ՋՈՐԲՈՐԴ

Մարք կ'երթեւեկէր միշտ յուզման մը ենթակայ որ հետզհետէ աւելի կը սաստկանար քանի իր մայրը խօսէր, առաջ երթար կրած չարչարանքներուն պատմութեանը մէջ։

Անոր ձայնէն՝ ամեն բան նոր երեւոյթով մը կ'երեւար իրեն։ Ա՛լ չէր հաւատար որ նկարիչն անոր տարփաւորն եղած ըլլայ։ Այլ կը տեսնէր որ դժբախտ կնոջ անունն ըստ հաճոյս ազատուած էին, զինքն անկից զատելու համար, և իր զայրոյթն ու մոլեգնութիւնը կ'աւելցնային ամեն մէկ նոր խօսքի։

—Շարունակեցէք, մայր, շարունակեցէք, ըսաւ նորէն։

Ժանն և իր մայրն ա՛լ չէին յուսար առներ, որտերնին այնքան սեղմուած էր այդ հրեշութիւններուն հանդէպ։

Բօլին յարեց.

—Ուսաի այդ մարդիկ ձեռքէս խլեցին քեզ։ Տան հոգի էին։ Ես միտակ էի... ձեռքէդ կը բռնէի, և այնքան ուժով կը սեղմէի մատներդ որ ցաւէն կուգայիր։ Կուգէի միայն իմ միտս մէջ խոթել... Ցուսահատութենէ կը գալարուէի գետնին վրայ, այդ մարդոց ոտքին տակ։ Երկրի և երկնքի բոլոր զօրութեանց կը պաղատէի։ Բան մը օգուտ չըրաւ։ Բաժնեցին մեր ձեռքերը... մեր ձեռքերն որ միասին կը փնտռէին և օրք կը սարսռային. յետոյ քեզ տարին և դիս ձգեցին... Գետինը ձգեցին կիսամեռ... եթէ բոլորովին մեռած չէի։

Բօլին նորէն կեցաւ։

Ակնարկը մնցած էր այդ բոլոր քսաներեի անցեալն յիշելով։

Մարք կանգնեցաւ, մարմինն անդուսպ մոլեգնութեամբ մը սարսռալով.

—Ո՛հ, հրէշայի՛ն բան...

—Ի՞նչ սոսկում, ըսաւ տիկին տ'Արսի։

Ժանն կը շարունակէր լալ։

—Լմնցած էր, աւելցուց Բօլին... Ա՛լ չունէի քեզ... Այն մարդն բռած էր որ ա՛լ չպիտի տեսնէի քեզ... Խենդեցեր էի, կատաղութենէ և վիշտէ մինդամայն... Նոյն իսկ այսօր չեմ գիտեր թէ ինչպէս հարիւր անգամ չմեռայ... ինչպէս ուժ և քաջութիւն ունեցայ ապրելու... քեզ օրին մէկը նորէն տեսնելու յոյսն էր որ կը քաջալերէր զիս։

—Եւ զուարթ զիս, զուշեց Մարք, ընդ միշտ զուարթ։

—Այնպէս չէ՞, զուակս, ա՛լ չպիտի բաժնուիս ինէ։

—Երբէ՛ք, երբէ՛ք, կ'երդնում...

—Երդնիցիր եմ, այո, երդնիցիր... ամեն բան մոռցուեցաւ... Այո, այս զարդարանքը կը քաջալերեր զիս... Հեռու տարած էին քեզ, իրվուա զդեակն, հոն ուր ապրած էի տարի մը։ Եւ քեզի հետեւած էի... Եւ քեզ նշմարելու համար, նոյն իսկ վայրկեան մը, այդ դղեակին պատերուն շուրջը կը դիպիրէի ամբողջ օրեր... Եւ արդարեւ օր մը քեզ տեսայ, քեզ կանչեցի, և որովհետեւ ձայնս լսած էիր, և ճանչցած էիր զայն, ինձի կուգայիր...

Այս մանրամասնութիւնները լսած ատենը Մարք իր յիշողութեան մէջ փնտռել կը թուէր։ Կարծես բոլոր այս բաներուն չէիր, հեռաւոր մէկ պատկերը դուրս կ'ելլէր անցեալին մշուշներուն մէջէն։

Տարտամ կերպով կը յիշէր բոլոր այդ ըսուածներուն։

Ատենօք ընաւ ուշ չէր ըրած անոնց, չգիտնալով որ իրեն պատահած էին բոլոր այդ չիմի բաներն որք թաղուած կը քնային անդէնի մը խաւարին մէջ որուն կը հուատար երբեմն։

—Արդարեւ, մրմնջեց, կը յիշեմ...

—Որ յիշո՞ս։

—Այդ աղաղակն, այդ կինը...

—Կը յիշե՞ս նաեւ թէ այդ մարդն ի՞նչ ըրաւ յետոյ։

Մարք փնտռեց պահ մը։

—Ոչ, ըսաւ։

—Այդ մարդ, անշուշտ կատղեցաւ երբ տեսաւ որ զիս կը ճանչնայիր, այդ մարդն ուժգնօրէն բռնեց ձեռքէդ։ վերնագաւթային սանդեղներուն վրայ նետեց, և ամբիւնդ դուրս ժայթքելով, ճակատդ ողողեց։

Բօլին շուրջը սոսկումի և արհաւիրքի շարժում մը առաջ եկաւ։

—Ո՛հ, հրէշնե՛ր, հրէշնե՛ր։

Մարք ժժգունած էր։

—Ոչ, ըսաւ, չեմ յիշեր ատիկա։

—Սակայն, ըսաւ մայրն, որ ուշադրութեամբ կը քննէր զայն, գեռ կը կրես այդ ոճրին նշանը։

Եւ անոր ճակտին վրայ ցուցուց փոքր սպի մը որ անջինջ մնացած էր տակաւին։

—Իրաւ է, ըսաւ Մարք։

Յետոյ աւելցուց.

—Օ՛հ, չէի տարակուսեր... Ա՛լ չեմ տարակուսիր ըսածնուդ վրայ, և բոլոր միտս կը սարսռայ։

—Հիմա կը հաւատա՞ս, շարայարեց Բօլին, թէ այդ մարդ կարող է գործել առաջին ոճիրն որով կամբաստանեմ զինք։

—Այո, այո... այդ թշուառականն ամեն բանի կարող է...

—Եւ ասա բան մը չէ՞ գեռ...

—Բան մը չէ՞։

—Ոչ, բան մը չէ, միւս չարիքները զոր պիտի պատմեմ, ասոնցմէ աւելի գերազանց են...

—Թշուառակա՞նը, թշուառակա՞նը, գոչեց կոմսը։

Պահ մը լռելէ ու հանդստանալէ յետոյ, Բօլին յարեց.

—Այդ արեան, քու արեանդ տեսքը խելայեղած, կատղեցուցած էր զիս, վիշտ և զայրոյթէ գինովցուցած... Վանդակորմին ձողերուն վրայ նետուեցայ՝ փորձելով խածնել, խորտակել զանոնք... Բրածս չէի գիտեր այլ ևս... Աչքերս կարմիր կը տեսնէին... Գոլորշս կը մոլորէր... Ոռնումներ կ'արձակէի զոր մէկ մղոն հեռուանց կը լսէին անոնց։

—Խե՛ղճ մայր, մրմնջեց երիտասարդը։

—Այն ատեն մարքիզն ինձի եկաւ բրժկի մը և ուրիշ մարդոց հետ։ Այս բժիշկ, թշուառականէն թելադրուած, յայտարարեց թէ ես խենդ էի։ Արդարեւ, ճշմարիտ խենդի բոլոր երեւոյթներն ունէի... Բաւ թէ վտանգաւոր էր ոտատ թողուլ զիս և տարին զիս... Երբ հասկցայ թէ ինչ կուզէին ընել, ի զուր մաքառեցայ, պօռացի։ Մրտրի մը պէս տարին զիս գրեթէ անդդայ։

—Սոսկալի՛ բան, ըսաւ տիկին տ'Արսի։

Բօլին յարեց.

—Զպիտի պատմեմ թէ ինչ եղաւ կեանքս այն տան մէջ ուր փակուեցայ, խենդերու մէջ խեղացի, ոչ զուակս, ոչ մէկէն տեղեակ։

—Այո, չարունակեց Մարքի մայրն, հարիւր անգամ պիտի մեռնէի, զուակս նորէն տեսնելու անյոյս... յետոյ ուրիշ գագաթար մը կը բռնէր զիս առաջները։ Գիտէի թէ ետեւս ձգած էի բարի, հաւատարիմ բարեկամ մը որ չպիտի մոռնար զիս, որ ինձմով կը զբաղէր և որ անշուշտ դուրս պիտի հանէր զիս։

—Տոքթոր Պեռլո՞ն, ըսաւ Մարք։

—Այո, տոքթոր Պեռլո՞ն... Ապահով էի իր վրայ, իր սրտին վրայ... բայց, աւա՛ղ, օրերն, ամիսներն, եղանակները, տարիներն իսկ կ'անցնէին և ոչ ոք կը տեսնէի, և բան մը չէի լսեր... կը զարմանայի, չէի հասկնար... Այսօր հասկցայ... տոքթոր Պեռլո, մեռած էր։ Սպանուա՞ծ։

—Սպանուա՞ծ, ընդհ բոլորն ալ միաձայն։

—Այսպէս, ըսաւ երիտասարդն, այդ մարդ ինձ ոչ մեկիրով ալ կամբաստանէք այդ մարդերը։

—Այո, այո, ըսաւ, այս սոսկալի ոճիրով կամբաստանեմ զանոնք։ Անոնք միայն չակ ունէին այդ ծերունին մահէն զոր ամեն մարդ կը սիրէր։ Անոնք միայն կրնային սասկ ոճիր մը գործել։

—Մարքի՞ն, ըսաւ Մարք, որ տակաւին չէր կրնար հաւատալ այդ զարհուրելի ամբաստանութիւններուն։

—Մարքիզն ու իր մեղակիցն՝ իր գեհենապարտ ոգին, ամեն ցած գործերու ձեռնհաս թշուառականն որ այսօր հոգը և հարուստ եղած է, Պ. Լանթէնը վերջապէս։

Մարք ոստում մը ըրաւ։

—Պ. Լանթէ՞ն։

—Այո, այն մարդն օրուն աղջիկը կուզեն քեզ հետ կարգել։

—Ա՛հ, ըսաւ երիտասարդն, ամեն բան կը հասկնամ հիմա, այդ մարդն իր ձեռքին մէջ կը բռնէ մարքիզն... Ահա թէ ինչու կուզէին ստիպել զիս այս ամուսնութեան։

Յետոյ մօրը ծունկերուն նստուելով, խելայեղ և հեծեծուն.

—Ներեցէ՛ք, ըսաւ։

—Ներե՞մ, ըսաւ Բօլին, զարմացած։

—Ներե՛ք քեզ ըրած չարիքս։ Վերջին վերքն որ սիրտդ արիւնեց, իմ կողմէս էր։ բարի և սուրբ մայր, հէ՛ք մարտիրոս։

—Եթէ կարենամ երբեմն տեսնել քեզ, բոլոր տառապանքներս պիտի մոռցուին, ըսաւ Բօլին որ ուրախութենէն կուլար։

(Շարունակ.)

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՀՈԿՏ. 31,12 ՆՈՅՄ · 1895

Քաղաքական կացութիւն

ՕՏԱՐ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆԸ Ի ՕՏԱՐՍԻՆ.

Լրտէր Թէրէսկանի անուն ռուսերէն պաշտօնաթերթն որ Թաշքենտի մէջ կը հրատարակէ՝ կինանոյ թէ Ռուսիոյ ներքին գործոց նախարարն և արտաքին գործոց նախարարն արտօնած են Զինաստանի մէջ գտնուող ամերիկացի միսիոնարները՝ չինացի ամբոխին երեսէն ապաստանելու ռուսական երկիրը։ Բայց ռուս կառավարութիւնն այս թոյլտուութիւնն այն բացարձակ պայմանաւ բրած է որ միսիոնարը իրենց կրօնային ծառայութիւնն յառաջ չտանին ռուսահպատակաց մէջ, և բնաւ չխառնուին հաւատքի ու կրօնքի խնդիրներուն։ Պաշտօնաթերթերը կըսէ թէ ռուս կառավարութիւնն իրաւունք ունէր այսպիսի պայման դնելու, որովհետև այն օտար միսիոնարը կրօնային ծառայման գործը կը վարեն լոկ յօգուտ մասնաւոր եկեղեցւոյն կամ յարմնամութեան որուն կը պատկանին իրենք, և ոչ թէ սիրոյ և իսաղաղութեան ոգւով, որով հակառակութեան ոգի կարծրանին ուրիշ քրիստոնեայ հանրակութեանց դէմ։

* * *

Զարը շատ ցերմեռանդօրէն գրուած նամակ մ՚ուղղեց իւր հօրեղբօր, Մոսքուայի կուսակալ Սերգէյ մեծ-դքսին, որ պատ է Ս. Երկրի Օրթոդոքս Ընկերութեան, ցերմագին շնորհակալութիւն յայտնելով անոր և Ընկերութեան ասմանութեան աշխատութեան համար։ Զարը կըսէ. «Ընկերութիւնը Ս. Երկրի հնութեանց մասին գիտնական խուզարկութիւններ ընելէ զատ, ձեռնարկած է հսկել բազմաթիւ ռուս ուխտաւորաց պէտքերուն, և հայթայթել հագուստ և նիւթական պէտքերը Ս. եկեղեցւոյն Ս. քաղաքին մէջ, օտար եկեղեցիներու կրօնային ծառայման դէմ։ Այն կրօնական ընկերութեան սոյն կարեւոր կոչման ի սրտէ համակրելով, իմ յատուկ անմոռաց հայրս նոյն հաստատութեան նախագահ կարգեց զՁեզ, որ այնքան ջերմեռանդ ուխտաւոր մ՚էք Ս. Երկրին։» — Զարն ի վերջոյ յոյս կը յայտնէ որ Ընկերութիւնն, որուն ինքն ևս պատուակալ անդամ մ՚է, նոյն կրօնասէր շաւղին մէջ պիտի ընթանայ՝ իւր հօր բարեպաշտական ընձանքն ի կատար ածելու համար։

* * *

Անդրկասպեան երկրին կուսակալ Քուրաքինին զօրավար, որ Փեդերսպուրկէ իւր պաշտօնատեղին դարձաւ Զարին ողջոյնը տանելով բնակիչներուն, կը ծանուցանէ թէ այն նահանգին մէջ առաջին անգամ ըլլալով օրթոդոքս եկեղեցւոյ մը օծումը կատարուած է, ոչ շատ հեռի կէսաք-Թէրէկէ։ Պարսկական սահմանագրէին մօտ կառուցուած այս եկեղեցւոյ ճարտարապետութիւնը զուտ ռուսական ոճով է։ Շինուած է յօգուտ ռուս նոր գաղթականաց, որք հինգ ուրի գիւղ կազմած են, ու դեռ կազմելու վրայ են։ Ադրբէջ գետէն դէպ Աֆղանստանի սահմանագիծը։ Մերձ յԱֆղանստան ուրիշ երկու գաղութներ կան ռուս գեղացիներու, որոյմէ մին, 400 հոգիէ բաղկացեալ, Քուչք գետին հովտին մէջ է, միայն 110 վերստ հեռի Հերատէ։ Զօր. Քուրաքինին, եկեղեցւոյն օծման արարողութենէն եռքը, խրատեց իւր ռուս ունկնդիրներուն որ «խաղաղութեամբ վարուին իրենց պարսիկ, թիւրքմէն և աֆղան դրացիներուն հետ։ Անոնք ձեզ պէս մարդկային արարածներ են, բան, և պարտիք մարդկօրէն վարուիլ անոնց հետ։ Կը յուսամ որ անոնց հետ ձեր գործունէութեան յարաբերութիւններուն մէջ ձեր հաշտարար և խաղաղաբեր տրամադրութեամբ պիտի ապացուցանէք թէ միայն անունով քրիստոնեաներ չէք, այլ ճշմարիտ հետեւողներ էք Աւետարանի պատուէրներուն։»

ՊՈՒՐԺԻ ԴԵՊՔԱՍԱՆԸ

ԴԱՏԱՎԱՐԱԿԱՆ ԴՐՈՒԹԻՒՆՆ Ի ՖՐԱՆՍԱ

Թայմի թղթակից որ ներկայ գտնուեցաւ Նէվ մարքիզին հռչակաւոր դատաստանին ի Պուռժ, առաջին նիստէն ի վեր կը քննադատէր ֆրանսական դատավարական գրութիւնն, որուն համեմատ Նախագահն, ամբաստանեալն իւր հարցումներով նեղը ձգելու կիրպերովն, աւելի ընդհանուր դատախազի պաշտօն կը վարէր, քան օրինաց բացատրիչի մը, ինչպէս է դատաւորութիւնն Անգլիոյ մէջ։ Նոյն թղթակից դատին վերջանալէն առքն ալ հետեւեալ հեռագիրը ղրկեց.

«Պուռժի դատաստանը սահմանուած է վերջապես մ՚ալ ունենալու։ Կը սպասուէր որ դատին մ՚ալ ունենալու։ Կը սպասուէր որ դատարան մարմինը փոխարինութիւն մը պիտի փնտռէր՝ երդուեալներուն վճիռովը կրած ձախողումներուն համար։ Մարդ մը առանձին բանտի մէջ պահել 18 ամիս, հարցափորձերու ենթարկել զնա, երբեմն մէկ չորեքշաբթի կամ մինչեւ իսկ մէկ ամիս միոգով, բան քմահաճութեան դատական պնդումներ մը որ ուրիշ բանի չէր նայիր բայց եթէ դատապարտութիւն մը ձեռք բերելով իւր վրայ ուշադրութիւն հրաւիրելու, ամբաստանելոյն դէմ հանրային կարծիքը շարժել՝ ճարտարօրէն կարգադրուած պատմութիւններ հրատարակելով լրագրաց մէջ, Եղեռնադատ Ատենին առջեւ ալ խորամանկ ձեւով հարցաքննութիւն մը կատարել տալ նախագահին միջոցաւ, և պերճախօս ամբաստանութիւն մ՚ընդհանուր դատախազին կողմէ, իբրև վկայ կանչել իւր կինն որ կ՚ատէր զինք, և իւր որդիքն որոց սովորեցուցած էին վախնալ իւրմէ և միանգամայն արհամարհել զինք իբրև մարդասպան, ևն. , ու այս ամեն կազմածքին քաջքայլումն ու վճռացումը տեսնել երկարատեւում դատավարութենէ մը առքն, ընդհանուր զայրոյթի մը մէջտեղ, այս ամենը, կ՚ըսեմ, անհանդուրժելի էր Պուռժի դատական մարմնոյն։ Գործը ընական վիճակի մէջ պիտի երեւէր ու դայթակղութիւն չպիտի պատճառէր եթէ Պուռժի դատական մարմինն իւր բարի համբաւը վերահաստատէր ցուցնելով որ՝ եթէ իրենք պարկեշտօրէն կրնան սխալիլ, բայց պատրաստ են իրենց սխալը ճանչցիլ ու գործնական։ Ուստի, կը սպասուէր որ հարցաքննիչ դատաւորն յանդիմանուէր 18 ամիս իւր իշխանութիւնը զեղծանելուն համար, իւր կուսակցական մոլեռանդութեան համար, և իւր միջնադարեան դատավարութեան համար, և Ռոլզ արեղան դատի ենթարկուէր իւր կղերական հանդամանքին հակառակ շարժելուն, և սուտ երդումն ու թշնամութիւնն ամբաստանեալ իրարու վրայ բարձրելուն համար, և թէ Մարքիզուհին պատժուէր, ոչ թէ սուտ երդման համար, զի հրդում բրած չէր, այլ զրպարտական նշանակութեան համար, որով կ՚ուզէր իւր էրիկը գլխատել տալ։ Հանրային խիղճն ի Ֆրանսա՝ այս կերպիւ պիտի ապահովուէր. զի Ֆրանսայիք կրնեն իրաւամբ թէ երբ իրենց արդարութեան պատասխանական մարմինն ոչ թէ օրէնքին, այլ ինքն իրեն վրէժը լուծել ուզէ, կարելի չէ որ իրենք ապահովութեան զգացում կարենան տածել։

«Հիմա Պուռժի դատաւորք իրենց վէճը կը լուծեն։ Նէվ մարքիզը բանտարկեալ պահեցին՝ Սէնդ Ամանի պատժական դատարանին առջեւ դատել տալու համար՝ իւր զաւկներն ու կինը ծեծած և վիրաւորած ըլլալու ամբաստանութեամբ։ Որդիքը վկայեցին Եղեռնադատ Ատենին առջեւ թէ երբեք չէր ծեծած զիրենք, և կինը վրատեղի վկայ մը չէ, տակաւին և այնպէս այս մարդ դատաւորաց ձեռքը կը մնայ։ Թէև իւր անխոտորելի արձակումի բոլոր գործը պատող խորհուրդը չցրուեց դեռ, այնպէս որ մարքիզին հանրային համակրանքի արժանացած չէ, բայց այսչափ դատաւորական վրէժխնդրութիւն սրանեզութիւն կը պատճառէ։ Պատժական դատաւորք, հանրային զգացումն ի նկատ առնելով, կրնան խղճի մտօք արձակել մարքիզն։ Եթէ դատապարտեն, կարելի է իրենց վճիռը բեկանել տալ՝ դատն այլուր փոխադրելով. զի Պուռժի առեանն այլ ևս անկարող է չեզոքութեամբ նայելու խնդրոյն վրայ։ Բայց տեսն պարապայի մէջ սա սադրդ է թէ պատժական դատաւորութիւն մը որոյ զանազան մասերն այսքան միջնադարեան կերեւին՝ պէտք է շուտով փոխուի, Արդարութեան մասին այժմեան գաղափարներուն համաձայնելու համար։

«Երկրորդ դատն երեքշաբթի (այսօր) տեղի պիտի ունենայ ի Սէնդ Աման, ուր կը փոխադրուի մարքիզն։ Այսօր բանտին մէջ իրեն այցելեցին իւր մայրը և իւր երկու որդիք։

«Խմբագիրներ գային, տեսակցեցան մեծ տիկնոջ հետ։ Հանրի տը Նէվի հետ, որ սպասուեցաւ դատ բանալ Իսոլտ արեզային դէմ զինք ծեծած ըլլալուն համար։ Բառ թէ իւր մայրը կրգռելով որ ամուսնալուծում ձեռք բերէ՝ տրեղային նպաստակն էր ճանկն անցունել իւր մօր ստացուածքը։ Տկան կ՚ըսէ նաև թէ Սէնդ Ամանի պատժական դատարանին առջեւ չատ աւելի ծանր տիրատանութիւններ պիտի ընէ արեզային դէմ քան ինչ որ ըրաւ Եղեռնադատ Ատենին առջեւ։»

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳԱՑ խորհրդարանական ընտրութեանց մէջ որք անցեալ շաբթու կատարեցան Հանրապետականք յաղթեցին, (կուսակիցք Մաք Քինլիի,) և հիմա տարակոյս չէ մնացած թէ առաջիկայ տարւոյ Նախագահական ընտրութեան մէջ, Հանրապետականքը պիտի յաղթուին իրենց ընտրելին անուանել, փոխանակ տրպի նախագահ Պ. Քլիվլէնեան, որ կը պատկանի Ժողովրդական (Տեմոքրատիք) կուսակցութեան։

ԼՐԱԳՐՈՑ ՄԸ ՏՊԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ.—Միացեալ Նահանգաց Տեղեկագրաց քաղաքին մէջ Journal լրագրոյ մեքենային կաթսայն պայթեցաւ անցեալ շաբթէ առաւօտի չառաւօտուն։ Շէնքին մէկ մասը, 13 հարատ լայնութեամբ, անմիջապէս փլաւ, և շատ մը մարդիկ տակը մնացին։ Քանի մը մեռեալք և վիրաւորեալք արդէն հանուեցան, ուրիշներ տակաւին փլատակներուն տակ են։ Շէնքին այլ և այլ մասերուն մէջ կիներ և աղջիկներ ալ կ՚աշխատէին։ Թերթին խմբագրական մասն այնքան չէ մնացած, որ ինչ հրդեհ ծագեցաւ չէնքին աւերեալ մասին մէջ, և հեղձուցիչ մուխերն արգելք կ՚ըլլային լրհանկիրներուն որք փլատակներուն ներքեւ մնացած մարդիկն ազատել կ՚աշխատէին։ Նոյն իսկ փոքրոցներէն անցնող մարդիկ մնասուեցան պայթման սաստկութեամբ արձակուած նիւթերէն։ (Ըստ նորագոյն հեռագրի մը, 15 դիակ կամ վիրաւորեալ մարդ արդէն հանուած են, և դեռ 20 հոգի կը մնան, որոց խեղդուած կամ ջախջախուած ըլլալուն տարակոյս չկայ գտնելու։)

ՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՆԳԼԻՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱՏԱՐԻ ՄԸ.—Հաստատուեցաւ Աբէ-Էլ-ի չաբաթ աւուր թուով հրատարակուած լուրը թէ Աֆղանստանի մայրաքաղաքին մէջ Անգլիան ներկայացնող Հնդիկ գործակատարը, դերգնդապետ Մէկէնա Աքբար Խան, և իւր որդին սպաննուած և իւր թիկնապահը վիրաւորուած են տեղւոյն անգլ. գործակատարութեան ստորագաս պաշտօնէի մը ձեռամբ, որ յանցանքի մը համար պատժուած ըլլալով, այս կերպիւ վրէժ լուծեր է՝ կատարութեան վայրկենի մը մէջ։ Անոնք որ գործակատարին օգնութիւն հասած են՝ սպաններ են անասնա պաշտօնեայն, Ազա Խան անուն։

ԲԱՐԶՐԱՇՈՒԹ ՀԱՐՄՆԻՔ.—Նիւ Եորքի և Լոնտոնի լրագիրք լի են նկարագրութեամբք այն հարմնիքին որ անցեալ երեքշաբթի տեղի ունեցաւ ի Նիւ Եորք, և որով անգլ. դպրական մեծ գերդաստանի մը շառաւիղը միացաւ Ամերիկեան համբաւաւոր միլիոնատերաց միոյն շառաւիղին հետ, այն է՝ Մալպորոյի Դքսին ամուսնութիւնն Օր. Քոնսիէլօ Վանդերբիլտի հետ։ Ազնիկը, 19 տարեկան, բարձրահասակ, նրբակազմ, Թուխ գոյնով, հրապուրիչ օրիորդ մ՚է, որ իւր հօր և փեսին հետ օր առաջ կնքեց ամուսնական պայմանագիրը՝ կատարեալ անկախութեամբ և խիստ հասութեամբ։ Պատն անկիրան եկեղեցւոյն մէջ կատարեցաւ։ 80,000 ոսկի ծախք գացած է հարսին հագուստներուն և հարսնիքին։ Ո՛չ մէկ ամերիկեան կամ անգլեասերիկեան հարսնիք այսչափ ուշադրութիւն գրաւած էր Միացեալ Նահանգաց մէջ, որք թէև ժողովրդական գրութեամբ կառավարուած ազգ մ՚են, բայց մանաւանդ ժամանակէ մի վեր շատ կը բաղձան ազնուապետական հովեր առնելու, և հոգի կուտան իրենց միլիոնատեր աղջիկներն ամուսնացնելու Եւրոպեան հին կամ հին կարծուած ազնուական ընտանիքներու զաւակաց հետ։ Տիրոջներն իրենց Սահմանադրութեամբ դար մը առաջ Ընդող Ամերիկացիներուն ցուցած ծայրայեղ յարգանքը տիրոջներուն համար՝ իրաւցնէ հետաքրքրաշարժ երեւոյթ մ՚է ամերիկեան քաղաքակրթութեան ընթացքը դիտողներուն համար։ Սիւնանեներով հեռագրեր հրատարակեցին ամերիկեան լրագրք՝ հարսնիքին ամենէն մանրամասն պարագայներն անգամ նկարագրելու, իբրեւ ժամանակին ամենաարժէք կարգի դէպքերէն մին։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ՓԱՐԻԶ, 10 ՆՈՅՄ.—Շաբաթ օր երեսփ. ժողովին մէջ Պ. Ժաքիւզ հարցում ուղղեց Եվրոպական նախարար Պ. Տուէի, հրաժարականին համար զոր տուած է կալուածոյն Վարկի դրամատան տնօրէն Պ. Քրիսդոֆլ։ Սորա հրաժարական յուզում պատճառած է գործերու աշխարհին մէջ։ Նախարարը պատասխանեց որ Պ. Քրիսդոֆլ հրաժարականը պահանջուեցաւ։ Կառավարութիւնը կը կարծէ թէ իւր այս գործը կը համապատասխանէ խորհրդարանին այն զգացման հոր հետզհետէ աւելի կը ձգտի իրարմէ բաժնել քաղաքականութիւնն և տնտեսութիւնը։

—Եվրոպական նախարար Պ. Տուէ առաջնակարգ սեղանաւորներու հետ խորհրդակցեցաւ հրապարակին օգնութեան գալու համար, եթէ հարկ ըլլայ։ Վաղը (11 նոյմ.) պիտի խորհրդակցին մեծ Պանքաներ ներկայացուցչք և մեծ սեղանաւորք՝ իւր տուողական երեւոյթը տալու համար Փարիզի հրապարակին։

—Միթերլոգանի Ֆրանսական նաւատորմին տարեկան փորձերն այս անգամ մէկ տմիս առաջ պիտի սկսին։ Այս նպատակաւ Պ. Լոքուա երեք մարտանաւ եւս հանեց նաւատորմէն։

—Սակարանի միջնորդներուն դէմ ձեռք առնուած վիշոյներն ընդհանուր խորտակում մը յառաջ բերին Սակարանի մէջ։ Ռուշիլոն պարտաւորեցաւ ազդեցիկ միջամտութիւն մ՚ընել փակման պահուն զիները բռնելու համար։ Հիմա կառավարութիւնն ինքն ևս հոգ կ՚ընէ Սակարանին այս վիճակին համար։

—Պ. Ֆոռ այցելեց Աշխատութեան Ծուցահանդէսը, ճարտարութեան Պարտին մէջ։

ԲԵՐԼԻՆ.—Լիու-Թոնկ միերկոդին (Բորդ Արթուր) պարպելու դաշնագիրն երեկ տորագրուեցաւ։

ՀՌՈՄ.—Պ. Քրիսպի այսօր Հռոմ պիտի վերադառնայ նախագահելու համար նախարարական խորհրդին։

ՓԵՏԵՐՍՊՈՒՐԳ.—Ներքին գործոց նախարարութիւնն արգիլեց Ռոսոֆի Վէնդոսոնի հատով վաճառումը։

ՊԵԼԿՐԱՏ.—Աբուբչինան նոյեմբեր 24ին պիտի դումարուի Պելկրատ։

Ե. ՏԷՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆ
ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԲԱՌԱՐԱՆ
ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ ՀԱՅԵՐԷՆ
Հրատարակութեան 42, 43, 44 եւ 45 թերթերը։ Վերջին թերթը կը հասնի մինչեւ Pseudonyme բառը։
ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՆ ՄԻԼԻ ՄԻՋՈՑ
Իւրաքանչիւր թերթը 20 փարայ
Դիմել ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ, Պոլիս Սուլթան համամ փողոց թիւ 14

ԱՂԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն այսօր Պատրիարքարանի գործակատար Ֆրէնկեան Աբրահամ էֆէնտիի հետ Բ. Դուռը կ՚երթայ շնորհաւորական այցելութիւն տալու Մեծ-Եպարքոս Բարձր. Ռիֆաթ փաշայի և Նորընտիր Նախարարներուն։

Հեռագիր նոր լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Պաթավիայի օսմանեան ընդհանուր հիւպատոս անուանեցաւ Նեվրոսիոքի օսմանեան հիւպատոս Ցուստպէյ, որուն յաջորդեց Պաթումի օսմանեան փոխ-հիւպատոս Բեքամի էֆէնտի, և ասոր ալ յաջորդեց Բ. Դրան հիւպատոսական գործոց դիւանի քարտուղարներէն Ճէմալ պէյ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵԿՈՒՈՑՈՒՄ.—Հոկտ. 29 Թուականաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին ուղղեալ հեռագրեր ծանուցած են թէ Հալէպի, Էնկիւրիի, Պէրութի, Տրապիզոնի և Սըվազի նահանգաց մէջ ալ, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կատարեալ անդորրութիւն և ապահովութիւն կը տիրէ։

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ. — Բ. Դրան բոլոր պաշտօնեայք երէկ իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցին Մեծ-Եպարքոս Բարձր. Ռիֆաթ փաշայի, Պետական Խորհրդոյ նախագահ Սայիտ փաշայի, Ներքին գործոց նախարար Մէհմուտ փաշայի և Արտաքին գործոց նախարար Թէվֆիկ փաշայի։

—Ցունաց ու Հայ-Հռոմէականաց Պատրիարքներն և Հրէից Բաբունապետի տեղակալն երեկ Բ. Դուռն երթալով շնորհաւորական այցելութիւն տուին Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին ու միւս նորընտիր Նախարարներուն։

—Աւստրիական, ռուսական ու գերմանական դեսպանք, անգլիական, ֆրանսական ու իտալական դեսպանատանց գործակատարներն ինչպէս նաև պարսկական, սպանիական ու ռումանական դիսպանք և Գարատաղի գործակատարն երէկ Բ. Դուռն երթալով շնորհաւորական այցելութիւն տուին Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, Արտաքին գործոց նախարարին ու միւս նորընտիր Նախարարներուն։

—Օամ. Պանքային ընդհանուր տնօրէն Սըր Էտկար Վինսընդ երէկ Բ. Դուռը գընաց և շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին։ Նոյնպէս յետոյ Եվրոպական նախարար Սապրի պէյի։

ԴԱՏԱԿԱՆ նախարար Ապտիւրրահման փաշա երէկ ընդունեց նոյն պաշտօնատան բոլոր պաշտօնէից ու քարտուղարաց շնորհաւորութիւնները։

ՐԻԶԱ ԹԱՇԱ.—Դատական գործոց նախորդ նախարար Ռիզա փաշա հիւանդ է։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱ.—Սապահ կիրակնայ թէ Պ. Օպուանօ Փարիզէն մայրաքաղաքս պիտի գայ Օամ. Պանքային գործառնութեանց մասին քննութիւններ կատարելու համար։

—Օամ. Պանքան, բաց ի այն հարիւր հազար ոսկիէն, որուն ժամանումը երէկ ծանուցինք, սաստցած է նաեւ 50,000 անգլիական և 100,000 ֆրանսական ոսկիներ։ Մէկ քանի օրէն ալ 350,000 ոսկի պիտի ժամանէ։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ դեսպան Պ. Քանպոն բաւական ապաքինած է և մէկ քանի օրէն պիտի կրնայ դուրս ելնել՝ առանց անթացուցի։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ նախարարապետ Նուպար փաշա անցեալ հինգշաբթի օր, առաջին անգամ ըլլալով, Խեդիվ Ապպաս փաշայի ներկայացեր և պահ մը տեսակցեր է Ն. Բարձրութեան հետ։

Նուպար փաշա անցեալ օր, առաջին անգամ ըլլալով ներկայ գտնուեր է նախարարաց խորհրդոյ նիստին, որ գումարուեր է նախագահութեամբ Խեդիվին։

ԱՇՏԸՆԻ նահանգին կուսակալի նորընտիր օգնական Հասան պէյ երէկ իրիկուն ճամբայ ելաւ Իզմիր երթալու համար։

ՄԵԾ ՇՈՒԿԱՆ.—Պ. Անթուան Քօրէնթի, յատակաձեւ մը մատուցանելով Մեծ Շուկային վերաշինութեան համար, յայտարարած է որ եթէ այդ յատակաձեւն ընդունուի, ինք պատրաստ է վերաշինութիւնը կատարել՝ պայմանաւ որ կայս. կառավարութիւնը ծախքն յանձն առնու եւ իրեն պատշաճ քանակութեամբ վարձք մը վճարէ։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ.—Պ. Պ. Ժօզէֆ Իգէլա և Թօյ Լաչէզ՝ ազգասպիր մը մատուցանելով Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, մեծանորհ խնդրած են՝ Պոլիս-Իտիրնէ դիծը Մուտանիա-Պրուսայի դիծին միացնելու համար։ Երկաթուղւոյ գիծեր և շոգեկառք ունենալու համար չենք։ Ազգասիրութիւն առաջարկած են որ եթէ իրենց 99 տարուան պայմանաժամով մեծաչափ տրուի, իւրաքանչիւր քիլոմետրի համար 12,500 ֆրանք պիտի տան։ Թէ այդ ազատագրին և թէ յարակից քարտէսները յանձնուած են Աւեւտրական եւ Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ դեսպան Սըր Ֆիլիպ Քըրրի, որ արձակուրդով Լոնտոն կը գտնուի, մէկ քանի օրէ ի վեր յօդացաւէ կը տառապի, հետեւեալ չէ կրցած արտաքին գործոց նախարարութեան պաշտօնատունը երթալ։

ՑՈՒՆԱՑ Պատրիարքարանն այս միջոցիս կը զբաղի Բրիդրէնի փախանակով Մետրապոլիին յաջորդին ընտրութեան խնդրով։ Տեղացիք խնդրագիրներ ղրկելով Ցէնէրի Պատրիարքարանը, խնդրած են ընտրել Իւքիւպի սերպ կղերականներէն Տ. Տօրթէօսը։

Սերպական դեսպանն ու Գարատաղի գործակատարը, շաբաթ օրն, այդ մասին տեսակցութիւն մը ունեցած են Տ. Անթիմոս Պատրիարքին հետ։

ԱՔԵԼԱ-ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ երկաթուղւոյ արտօնատիրոջ ընկերը՝ Եւսեբիւ էֆէնտի Էլիաս յայտնած է 600,000 անգլիական ոսկի դրամագլուխով ընկերութիւն մը կազմել՝ նոյն գիծը չինելու համար։ Էլիաս էֆէնտի՝ հակառակ իր ընկերոջ՝ Պ. Բիլլինկի պահանջման՝ յանձն կ՚առնու չինել այդ գիծն առանց երաշխաւորութեան ո և է գումար պահանջելու։

ՆԵՐԹԻՆ գործոց նախարարութիւնը, կըսէ Սապահ, ծանուցած է բոլոր նահանգաց թէ Ոստիկանութեան նախարարութիւնը հրահանգ ուղղած է գաւառաց ոստիկանութեան պետերուն՝ հրկիզ իսլամ ու ոչ-իսլամ ձիապաններու և ջորեպաններուն վրայ, որք օսմանեան երկիրներու մէջ կերթեւեկեն կարասի և այլն փոխադրելու համար, որովհետեւ և ոչ մէկ տեղ մը կը քննուին ասոնց անցագիրները ինչպէս նաեւ ուրկից գալերնին, ուր երթալնին և իրենց փոխադրած կարասիներու և այլոց ինչ ըլլալը։ Այդ անուշադրութիւն պատճառ պիտի ըլլայ թէպէտ տալու որ կարգ մը մեսաակար անձեր այդ հանգամանքով ազատօրէն երթեւեկեն իրենց ուզած տեղերն և փոխադրեն մեսաակար թուղթեր ու արգիլեալ գոյքեր, ինչ որ նկատառման արժանի և միանգամայն հակառակ է երկրին կարգապահութեան։

ԳԱՐԱՔԷՕՑԻ կամուրջն այս գիշերուընէ սկսեալ գիշերները ժամ 6ին պիտի բացուի։

ՇԵՐԱՄԱԲՈՒԹԻՒՆ.—Լեհաստան կղզւոյն ու Պիզա գաւառին մէջ շերամաբուծութեան ձեռնարկուած ոյլայով, յառաջիկայ փետրուարին թթենիի տունկեր պիտի ղրկուին՝ 5,000՝ Լեհաստան և 3,000 Պիզա համար։

ՊԵՏԱԿԱՆ Խորհուրդը նկատողութեան առած է քաղաքային ու զինուորական հանգամանքներ թղչակի սնտուկներուն վիճեւեղած հաշուական խնդիրը։

ԿՐԷՏԷի մէջ բռնութեամբ ազգիկ փախչողներու և ասոնց օգնողներու նկատմամբ պատրաստուած կանոնագիրն, որ կղզւոյն կուսակալութեան կողմէ ղրկուած էր Բ. Դրան, քննուած է Պետական Խորհուրդին կողմէ և ինչ ինչ բարեփոխումներ ի գործ դրուելէ յետոյ տեղեկագրով մը մատուցուած է Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին։ Այդ ծրագիրը ու տեղեկագիրը պիտի ներկայացուին Նախարարաց Խորհրդոյ։

ՀԵՐԲՈՒՄ. — Լրագրոյս 14 յուլիս և 3425 թիւին մէջ Տէրլլ Նէ-ղէն առնուելով դատ մը գրուած էր որ կը վերաբերէր Սապրզ կղզւոյն մէջ պատահած երկաթուղւոյ ու թրամուէյի արկածներու։ Սակայն ոչ Սապրզի մէջ և ոչ լրջակայքը երկաթուղի ու թրամուէյ չգտնուելով, կը փութանք հերքել թէ այդ կարգի արկածի դատ մը ընաւ տեղի ունեցած չէ։

ԳԱՐԱՄՈՒՍԱԼ ճամբով մինչեւ Եալօվա երկաթուղի հեռագրական թելը մինչեւ Բազարքէյ գաւառակը (Պրուսա) պիտի երկարի։

ՍԱՌԷԶ կղզւոյն առջեւ չինուելիք քարափին ու նաւահանգստին յատուկ քարտէսներու և յատակաձեւերու քննութիւնն, զոր կը կատարէր ձեռնհաս իշխանութիւնը, աւարտած և հարկ եղած դեկուցմունք եղած ըլլալով, չինութիւնք սկսած են։

ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ մէջ կասկածելի հիւանդութենէ երկու մահեր պատահած ըլլալով, ատոնց տունները շրթայի տակ առնուած էին և Դամասկոսի սահմաններուն վրայ քարանթիանի շրջաններ հաստատուած ու Դամասկոս-Պէյրութի երկաթուղւոյ երթեւեկութիւնն առժամապէս դադրած էր։ Սրդ, այդ երկու մահերէն յետոյ մինչեւ ինն օր ոչ է կասկածելի դէպք ու մահ չէ պատահած, որով երկաթուղւոյ երթեւեկութիւնք վերահաստատուիր են՝ ճանապարհորդները բժշկական քննութեան ենթարկելու պայմանաւ։

ՊԷՐՈՒԹԻՆ կը գրեն թէ նախընթաց շաբթուն պատահած սատրկի վիթարկի մը պահուն, նաւահանգստին մէջ գտնուած տառնեռելիք չափ մեծ ու փոքր նաւեր ընկղմեր են՝ մէջը գտնուած ուղեւորներով ու ապրանքներով։

ՋԱՄԻՉ.—Իզմիրի մէջ անցեալ շաբթուան երկուշաբթին մինչեւ հինգշաբթի, 10,000 կենդինար Սուլթանիէ չափաւոր ծախսուած է օրական 60 փարատէն մինչեւ 150 փարա։ Պատրաստ կը գտնուի 27,000 կենդինար։

ԱԽԱՁԱԿՈՒԹԻՒՆ. — Իզմիրէն կը գրեն թէ երեք գինեալ անձեր յարձակեր են Ալաչէհր գացող երեք վաճառականներու վրայ և ասոնց 200 մեճիտիկներն առնելով մին ալ վիրաւորեր ու փախեր են։ Երկաթուղւոյ նոր գծին վրայ աշխատող երկու խոտացի գործաւորներ կողոպտուեր են։ Տեղական կառավարութիւնն անմիջապէս գինուորներ ղրկեր է այդ աւազակները ձերբակալելու համար։

ՏԻԱՐՊԷՔԻՐի Լճէն գաւառակին հիմնական պաշտօնեայ Րէճէպ Հիլմի էֆէնտի, կ՚ըսէ Սապահ, թէ՝ իր պարտականութեանց և թէ երկրագործական դրամատան տնտեսին գործառնութեանցը մէջ գիշերումներ գործած ըլլալով պաշտօնէն դադրեցուցած և իրեն յաջորդած է նոյն գաւառակին մարդահամարի տնօրէն Ճէվիլ էֆէնտի։

—Տիարպէքիրի Արզընի գաւառին հայ. ուսակալ Թահիր պէյ, կըսէ Լէվոսմ, նահանգին կեդրոնը պիտի երթայ՝ իտարէի ժողովին առջեւ դատուելու համար։

Պ. ՃԷՅՄՍ, ամերիկեան ընդհանուր հիւպատոս Պէրութի, իր պաշտօնատեղին դարձած է Մէրսինէն, ուր կը գտնուէր ժամանակէ մը ի վեր։

ՔՈՂԵՐԱՆ ԾԵԳԻՊՏՈՍ.—Եգիպտոսի այլ և այլ տեղերու մէջ երեւան ելած քոլերաներն, Հոկտ. 11էն 20, 543 մահեր պատահած են։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ և Հանրօգուտ շինութեանց նախարար Մահմուտ փաշա տեսնելով որ այդ պաշտօնատուն կիրակի օրերը գոց կը մնայ, հրամայած է որ յետայսորիկ կիրակի օրերն ալ բաց ըլլայ և պաշտօնեայք ու քարտուղարք իրենց գործին գլուխը գտնուին։

ԿԷԼԻՊՕԼՈՒԻ գաւառին նախորդ կառավարիչ Մուին փաշայի 2500 ղրուշի ամսական վիճակի ամաթոչակ յատկացուած է։

ՄԱՆԱՍԴԸՐԻ ռուսական փոխ-հիւպատոս կարգուած է Պ. Ռօսթոֆսքի։

ԻՏԱԼԻՈՅ թագաւորին որդւոյն՝ Նաբոլիի իշխանին ծննդեան տարեդարձին առթիւ, երէկ դրօշներով զարդարուեցան օսմանեան պահականաւն և իտալական բոլոր շոգենաւք։

ԵՐՈՒՍԱՂԵՄՈՅ սպանիական հիւպատոս կարգուած է Պ. Ֆրանչէսքօ Սալաս։

ԳՕՆԵԱՅ անգլիական հիւպատոս Պ. Արթիւր Ֆիլիդեէ առէի օրը Հայտար Փաշայի երկաթուղւոյ կատարումով իր պաշտնատեղին ուղեւորեցաւ։

ԳԱՂԹԱԿԱՆՔ.—Բէօսթէնճէէն ու Վառնէէն երէկ մայրաքաղաքս եկան 149 տուր բուսէլիցի գաղթականներ, որք Պրուսի նահանգը ղրկուեցան բնակութիւն հաստատելու համար։

ԿԵՂԾ ԴՐԱՄ.—Մուսթաֆա տնուն մարդ մը երէկ Գարաքէօյի կամուրջէն անցնելու ատեն կեղծ երկուքնոց մը տուած ըլլալով ձերբակալուեցաւ։

ՈՅԻՐ ԵՒ ԱԳԿԱՄ.—Երէկ, Գասըմ Փաշայի Պաշապան խանին մէջ Առաքել, Ալի, Մուրատ ու Մէվլուտ անուն գործաւորներ կռուի բռնուեցան և ասոնցմէ Առաքել մէջքէն ու գլխէն վիրաւորուեցաւ։

*—Հանրային Պարտուց

ՔՈՆԵԱՔՆ. Ի.

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ

ՄՈՍՔԱԴ ԳԻՆԻՈՎ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ

ԱՄԵՆԷՆ ԶՈՒՏ ՔՈՆԵԱԿԸ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ

Յունական եւ Եւրոպական բազմաթիւ հիւանդանոցներու

Մեծաքանակ առաքում բովանդակ Թուրքիոյ, Եգիպտոսի, Սուրիոյ, Ռումանիոյ, Սերպիոյ, Պուլկարիոյ, Ռուսիոյ, Ամերիկայի և Հնդկաստանի համար։

ՎԱՃԱՌԱՆԻՆԸ ԳՈՒԾԱՐԱՆԻՆ

ΣΥΜΒΟΛΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ

ՎԱՃԱՌԱՆԻՆԸ ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ԻՄԱՍՏՈՒԹԻՒՆ

ՊԱԹԻՍԹԱ Ի ՊՈՒՐԷՈՆ

ՄԻԱԿ ԳՈՐԾԱՐԱՆ ՔՈՆԵԱԿԻ

Պ. Ֆ. ՊԱԹԻՍԹ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ՊՈՒՐԷՈՆ

ՈՐ ՀՆՈՒԹԵԱՆ ԱՌԱՒԵԼՈՒԹԻՒՆՆ ՈՒՆԻ

Հաստատեալ 1872 թե

Միակ ներկայացուցիչ Տ. Կ. Տիսքինատիսի Դեղագործական վաճառանոց, Ղալաթիա, Գիւլֆարի փողոց, թիւ 23 · Մասնաճիւղ Բերա Քայլոնճի—Փոլլոյք թիւ 9

Ամեն նեղ հագուստներ գործարաններու կենսական գործունէութիւնը կամ զարգացումը կ'արգիլեն։ Իրանը ու կուրծքը չափազանց սեղմուելով թոքերուն կը վնասեն, որով ազատ շնչառութիւնը կը դժուարանայ սրտին վրայ ճնշում ընելով արեան ազատ շրջանը կ'արգիլէ՝ որով ամեն տիսուր հետեւանաց պատճառ կըլլայ և նոյն իսկ ուղեղային բորբոքում և համաթառնում կը պատճառէ։ Ստամոքսն ալ ճնշման տակ ըլլալով, մարսողութիւնը կը խանգարի, աղեաց բորբոքում կը պատճառի։ Այս անպատեհութիւնները կը պատահին .աև երբ մէջքը սեղմուած բանդալոն հագնուի, ասոր առաջքը առնելու համար առաձգական փոկեր (ասիր) գործածելու է փոխանակ սեղմեալ գօտիներու։ Նոյնպէս նեղ և սեղմեալ գլխանոցներու ամենեւին աղէկ չեն, գլի առալ կը բերեն գլխու շատ տհաճակ հիւանդութիւններ։ Բայ ատի, գլխուն արտաշնչութիւնը սաստկանալով վէրքեր ալ կը գոյանան, գլխուն մազերը թափելու պատճառ կըլլան, քանդիթիւն և կունտեր կը գոյանան, գլխուն վրայ մանուանդ բրդէ նեղ գլխարկները գլխու ջղային ցաւեր, ուղղի համախտնում, աչքի և ականջի ցաւ և մինչեւ իսկ կուրութիւն կը պատճառեն։

Առողջութեան համար գլուխը միշտ զով բռնելու է, ուստի և թեթեւ գլխարկ մը միայն կը բաւէ։ Առողջ անձանց համար աւելի աղէկ է տարբոյն ամեն ժամանակ գլուխը բաց բռնել, առանց գլխարկի պտոտիլ և քնանալ։

Ծերութեան ժամանակ կամ հիւանդութենէ մը ետքը առողջութեան համար թեթեւ գլխարկ մը (ջոգո-ֆա) կամ գլխու ծածկոյթ մը գործածել հարկաւոր է։

Քոքրիկ տղայոց համար ալ վտանգաւոր կրնան ըլլալ տաք պահող սեղմեալ գլխանոցները։ Ասով առաջ կուգան գլխու գանազան հիւանդութիւններ ու վէրքեր, և պատճառ կըլլայ տղուն ցաւակին և զըժուար ակռայ հանելուն։ Պէտք է գլուխնին միշտ զով պահել թեթեւ գլխանոցով մը միայն։ Տաք պահող գլխարկ գործածել ներելի է միայն այն ատեն երբ օդը խիստ ցուրտ է, կամ հիւանդութենէ մը ետքը։

Զմեռուան մէջ ծերի մը հագուստները պէտք է որ ընդարձակ և միանգամայն տաք պահող ըլլան առանց սակայն ծանր ըլլալու։ Ամառ եղանակին մէջ ալ առանց խիստ տաք պահելու հանգամանքն ունենալու հաստ կերպասներէ չինուած ըլլալու են։ Ամեն մարդ զգեստները ընտրանքը և խիստ զգուշութեամբ հագնելու է։ Զգեստներու թիւը ու թանձրութիւնը օդին վիճակին ու եղանակին խստութեան համեմատ ընտրելու է։ Աւելորդ է ըսել թէ ցուրտ եղանակին մէջ մուշտակ, բրդեղէն հաստ ու նեղ հագուստներ հագնելու է մարմինը տաք պահելու համար։ Տաք օդին և ամառ ատեն քթանէ և բամբակէ լայն ու թեթեւ զգեստներու պէտք կայ։ Եւ այդ եղանակին մէջ օդին յանկարծական ցուրտութենէն զգուշանալու համար աւելորդ բրդեղէն թեթեւ վերարկու մը ունենալու է և այս պէտք է ընել մանաւանդ երբ բարեխառն կլիմայներու մէջ գտնուելիս։ Ամառուան սաստիկ տաքին և արեւուն այրող ճառագայթներուն դէմ դնելու համար բաւական է հովանոց մը ունենալ։

Գոյնը.— Ճերմակ գոյնով հագուստները մութ գոյն ունեցողներէն աւելի կը պահեն տաքութիւնը որ մարմինը զով կը բռնեն։ Կանանչ ներկուած, մանաւանդ կարմրագոյն ներկուած, մանաւանդ կարմրագոյն գզեստները որոնք մորթը զրգռելու յատկութիւն ունին, վտանգաւոր են, ինչպէս նաեւ զանազան գոյներով գուլպաները, փողկապները, շապիկները, գլխարկները, թաշկինակները, նոյն անտեղութիւնն ունին։ Ասոր համար է որ սովորութիւն եղած է ցուրտ օդին բուրդէ մաղգոյն և սեւ հագուստներ հագնիլ, իսկ տաք եղանակին ալ քթանէ լայն ու բացգոյն կամ ճերմակ հագուստներ գործածել։

Թաշնոց փետուրները, անասնոց մաղերը ու ծառերու կեղեւները ընդհանրապէս վատկարարդիչ են և ասոր համար, հիւանդներուն մարմինը տաք պահելու համար այս կարգի նիւթերէ պատրաստուած բարձեր ու անկողին գործածելը շատ լաւ կը յարմարի։

* * *

Զէ—ը.— Զգեստներու ձեւը կը փոխուի երկիրներու, կլիմայի, նորաձեւութեանց, արհեստի, պաշտօնի, տեսի, հասակի և օդի վիճակին ու մարմնոյն մասերուն ձեւին համեմատ։ Հոս միմիայն պիտի յիշենք գըլխաւորաբար տղայոց խանձարուրը և շափահաններու իրանազգեստը (գօրսէ)։

Երախայի մը կազմուածքի մասնաւոր յատկութիւնները ցոյց տալէ առաջ, պէտք է ըսել թէ երախան ծնելէ վերջ որ կը դադրի այլ ևս իր մօր հետ ունեցած ծննդական յարաբերութիւններէն, այլ ևս մինչ լրտի անսովոր ազդակներու տակ կը մնայ, ասոր համար պէտք ունի հագուստի իր դիւրազգաց մարմինը արտաքին ազդեցութենէ պահպանելու համար, որովհետեւ խիստ տաք օդը անկամ անոր ցուրտ կ'երեւայ։ Ուստի իսկոյն պէտք է փաթթել անոր ամբողջ մարմինը կակուղ և տաք կտաւեղէն լաթի մը խանձարուրի մէջ առանց հրբէք չափազանց սեղմելու զայն։ Եթէ այս ճնշումը չափէն աւելի ըլլայ, այն ատեն վտանգաւոր ըլլալէ զատ, մարմնոյն կազմակերպութիւնը և կենսական գործունէութիւնը կը դադրին և այս կերպով վերը յիշուած հիւանդութիւնները կը պատճառին։ Այս ճնշումը ամենէն աւելի կուրծքին վրայ ըլլալով շնչառութիւնը կը դժուարանայ, կողերը կը ծռին և տձեւ կերպով կը կազմակերպին և ստամոքսը ու բոլոր աղիքը կը ճնշեն։ Ինչպէս սեղմեալ խանձարուրը տղայոց համար, նոյնպէս կանանց և շափահաս աղջկանց համար ալ վտանգաւոր է բաճկոնակի գործածութիւնը։ Անով կ'արգիլուի իրենց մարմնոյն զարգացումը։ Ինչպէս նեղ հագուստները, այս հագուստն ալ որ շատ գէշ կերպով չինուած է անթիւ վնասներու պատճառ կըլլայ։ Կուրծքը ու մարմինը երկարատեւ ճնշելով թոքերը և ստամոքսը կը վնասուին, որով ազատ շնչառութիւնը և մարսողութիւնը կը դժուարանան։

Գլխի սաստիկ ցաւեր, կուրծի ու սրտի ցաւեր, ստամոքսային, լեարդի և աղեաց ցաւեր, ջղային ցաւեր և այլն բոլորն ալ այս զգեստի գործածութեան կատաղի սովորութենէն կը պատճառին։ Շատ ժամանակ կանգուն և բարեձեւ կենդանու համար գործածուած պտինդայի ոսկրէ կամ երկաթեայ առաձիգ թելերով չինուած այս բաճկոնակները շատ ադեալից եղած են օրիորդաց համար և սա փորձով հաստատուած իրողութիւն մ'է։ 18—20 տարեկան աղջկանց կուրծքը կը վնասուի բաճկոնակէն։ Եթէ շատեր ալ կան որ ծիրական ախտէ կը մեռնին, բաճկոնակն է պատճառ։ Սակայն ուրախալի է որ հասակը նրբացնելու այս կատաղի ու ադեալի սովորութիւնը տակաւ առ տակաւ անկեւտանալ կ'սկսի։ Շատ աղէկ կ'ըլլայ եթէ ծնողք պտինդայէ կամ երկաթեայ թելերով չինուած բաճկոնակներուն առաջ բերած ծանր վտանգները լաւ հասկնալով, արգիլեն զայն իրենց զաւակներուն, մանաւանդ յղի կանանց համար, որոց բոլորովին անյարմար և վտանգաւոր է այս զգեստը։

Այս տեղ ներելի է միայն իրանազգեստի ձեւով թեթեւ կերպասներէ և տպածոյէ չինուած հագուստներ հագնիլ առանց երբէք չափազանց սեղմելու իրանը և կուրծքը։

Առաձգական խէժով (լաստէք) անթափանցելի եղած կերպասէ հագուստները ու վերարկուները առողջութեան համար չատ մը անյարմարութիւններէ գերծ են, եթէ մեծ զգուշութեամբ գործածուին։ Մարմնոյն արտահոսութիւնը կ'արգիլէ և կամ աւելի կը սաստկանայ ու տաք կը պահէ մարմինը։ Այս կարգին կը վերաբերին խէժէ մուճակները (լաստիկ կօշիկ) որոնք նոյն արդիւնքը ունին և ոտքերը շատ տաք կը պահեն։

Ջանէլա.—Այս զգեստը որ առ հասարակ բրդէ և քթանէ կը չինուի, ամեն հասակի և սեռի մարդոց համար ալ կը յարմարի։ Անգգալի կերպով իրեն կը քաշէ մարթին արտահոսութիւնները և այս կերպով բոլոր մարմինը բարեխառն տաքութեան մէջ պահելու կը ծառայէ։ Բրդէ ֆանէլաները ձմեռ ատեն տաք կը բռնեն մարմինը և օդին փոփոխականութենէն առաջ եկած վտանգներուն առաջքը կառնուի, ուստի և փափուկ կազմի տէր և մանուկ ենթակայ եղող և կամ հիւանդութենէ ետքը մորթին վրայէն ֆանէլա գործածելը լաւագոյն է ինչպէս նաեւ թոքախտի և թոքատապի տրամադիր եղողներուն։ Ամենէ աւելի ծերերը և մանկիկները պէտք ունին այս հագուստին ինքզինքնին ցուրտէն և խոնաւութենէն պահպանելու համար։

Ֆանէլայի օգտակարութիւնը չատ անդամներ փորձով հաստատուած է։ Ցուրտ եղանակին մէջ և ցուրտ օդին յանկարծական փոփոխականութենէն կը պահէ։ Գարնան և աշնան եղանակներուն մէջ օդին խոնաւութենէն ու ցուրտէն յառաջ եկած վտանգներէն զգոյշ կենալու համար միշտ ֆանէլա գործածելու է և թէ այս հագուստին թիւն ու թանձրութիւնն եղանակին և կլիմային խստութեան համեմատ ըլլալու է։ Այս կարգին կը վերաբերին զգոյշ չելերը, մանաւանդ անոնց բրդեղէններու։ Եթէ անոնք զգուշութեամբ գործածուին, անհրաժեշտ հարկաւոր են առողջութեան պահպանութեան համար։

Ոտքի ագահելիքները զանազան կարգի են։ Հաստատուն և լայն ոտքի ամանները կարող են ոտքը պահպանել դրսի ցուրտին ու խոնաւութեան ազդեցութենէն։ Խիստ նեղ ու սեղմեալ կօշիկները ոտքը երկարատեւ ճնշելով փապարածներ կը գոյացնեն։ Երբ ոտքի ամանը լայն և կարծր կաշիէ շինուած է, եղած ճնշումը ոտքի մատերուն վրայ կոշտեր ու ցաւագին վէրքեր յառաջ կը բերէ։ Աւելի աղէկ է քիչ մը նեղ կօշիկ հագնիլ քան թէ լայն, և այն ատեն ոտքերուն վրայ եղած ճնշումն և շփումն հաւասարապէս կ'ըլլայ։

Ամեն մարդ պէտք է որ խնամով ընտրէ իւր ոտքի ամանները։ Կարելի եղածին չափ ոտքերուն ձեւին յարմար ըլլան անոնք, ոչ չափազանց նեղ և ոչ ալ լայն ըլլալու են որպէս զի ոտքը չնեղուի։

ՏՕՔԹ. Ե. ՍԱՆՏԱԼՃԵԱՆ

Մալկարա

Պատի անտի

ԱՆԳԼԻՈՅ ՊԱՆՔԱՅԻՆ ՅՈՐԵԼԵԱՆԸ

Անգլիոյ Պանքան այս տարի պիտի տօնէ իր հիմնարկութեան 200րդ յոբելեանը։ 1694ին, Անգլիոյ կառավարութիւնը ոբոյած էր ազգային դրամատուն մը հիմնել։ Սակայն 1695ի աշունն միայն այն պանքան իր գործողութիւններն սկսաւ 1,200,000 անգլ. ոսկի դրամագլխով։ Շէնքը զոր պանքան 1734էն ի վեր կը գրաւէ Թրէդնիդլդրէդի, մէջ ամրոցի մը պէս հաստատուն է։ Բնաւ պատուհան չունի փողոցին վրայ, և արդէն յաջողութեամբ դիմացած է երկու կանոնաւոր պաշարումներու։

Անգլիոյ Պանքային դրամագլուխը այժմ կը հասնի 14,533,000 անգլ. ոսկւոյ, 3,414,660 անգլ. ոսկւոյ պահեստի գումարով մը։ Պանքան կը կառավարուի կառավարչի մը, փոխ-կառավարչի մը և քսանը չորս տնօրէններու կողմէ։ Պաշտօնեից թիւն է 1160. որոնք տարին 300,000 անգլ. ոսկի կը ստանան։ Պանքան ունի նաև 1000ի չափ անթոյլատ պաշտօնեաներ։

Պանքան ամենէն շատ մէկ միլիոն ոսկենոց պանքնոտ հանած է։ Այս թանկագին թուղթերէն չորս հատ կայ հիմակ։ Բարը որուն վրայ տպուեցան անունք՝ աւարտելէն անմիջապէս ետքը փչրուեցաւ։ Այս պանքնոտներէն մէկը Ռոշիլտի քով կը գտնուի ի Լոնտոն, միւսը ամերիկացի ԲուԹա միլիառատէրին քով։ Այս վերջինն այս քսանքրհնդ միլիոն ֆրանքնոց պանքտոմսը շրջանակի մէջ դնել տալով իր գրասենեկին մէջ կախած է։

Կան նաև երկու պանքտոմսեր 100,000 անգլ. ոսկինոց։ Հիմակ շրջաբերութեան մէջ գտնուած էն բարձր գինով պանքտոմսերը 1000 ոսկինոց են միայն։

Պանքան քանիցս կողոպտուեցաւ իր պաշտօնեաներուն կողմէ։ 1803ին Ասղէգ արկղակալը 14,000 անգլ. ոսկի իւրացուց։ Գանի մը տարի ետքը արկղակալ Սմայթ 800,000 անգլ. ոսկի գողցաւ և 1872 ին գրեթէ մէկ միլիոն անգլ. ոսկի կորսընցուց նմանօրինակ արարքի մը հետեւանքով։

Պանքային վրայ գիշերը կը հսկեն երեսունրեակ զինուորներ սպայի մը հրամանին ներքեւ, ինչպէս նաեւ քաղաքային քառասուն պահակներ։ Իւրաքանչիւր զինուոր կամ պահակ դրամատունէն կ'ընդունի լաւ ընթրիք մը, ծխախոտ և չիպլն մը։ Սպան կը վայելէ իշխանական ճաշ մը, սիկառներ և առատ գինի։

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԻ ԴԻՒՐԱԶԳԱՅՈՒԹԻՒՆ

Անգլիոյ մէջ այս պահուս կուգուի պատկաւոր-բանաստեղծի մը անուանումը կատարել, պատուակալ պաշտօն որ բաց կը մնար Թէնիսընի մահէն ի վեր։ Այս առթիւ Տէյլի Նիւ-ի զուարճալի մանրագէպ մը կը պատմէ։

Բանաստեղծ մը, որուն անունը չիտար և որ պաշտօնական մուսայի պատուին արժանանալու ըղձացողներէն էր, Բլարէնսի Դուքսին մահուան առթիւ մեռելական քերթուած մը կը գրէ ու կը գրկէ Լոնտոնի մեծ թերթերէն մէկուն։ Ոտանաւորը կը հրատարակուի և անոր հեղինակը, ի վարձատրութիւն, կը ստանայ 25 անգլ. ոսկիի չէք մը զոր լրագրին Տնօրէնին կը վերադարձուցէ՝ գիտել տալով որ հանրութեան սուրին մասնակցած ըլլալուն առթիւ գրամ չի կրնար ընդունիլ։

Գանք որ, Սօրքի Դուքսին ամուսնութիւնն ալ ներշնչումներ կուտայ բանաստեղծին, որ միեւնոյն թերթին կը գրկէ հարսանեկան քերթուած մը։ այս ալ կը հրատարակուի, բայց այլ ևս չէք չի գրկուիր։ Բանաստեղծը, որ նեղութեան մէջ էր ու վարձատրութեան կը սպասէր, բացատրութիւն կը խնդրէ թերթին Տնօրէնէն որ կը պատասխանէ թէ համաձայն պարագայի մը մէջ իրեն գրկուած 25 ոսկւոյ նուէրը մերժած էր։

—Կը սխալիք, կ'ըսէ բանաստեղծը, եթէ հանրութեան սուգին առիթով գրուած ոտանաւորի մը համար գրամ չեմ ընդունիր։ պատճառ մը չկայ որ նոյն բանն ընեմ, երբ անոր զուարթութեան նպատակած եմ ուրիշ ոտանաւորով մը։

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Քասալէոնա Ռոսալինդոնի հեղինակը Շեքսպիրի արքունական թատրոնին մէջ ներկայացնելու տուեր է իր նոր օպերան, Ռոմէլիէթ։ Մատանեի ինքն իսկ վարեր է առաջին ներկայացումը, որ կ'ըսուի թէ միջակ ընդունելութիւն գտեր է։

—Վիքթորիէն Սարտու նոր թատերախաղ մը գրած է Ժիմնազին համար, Մարսէլ, որուն ընթերցումը կատարեր է նախորդ շաբթուն։ Փորձերն սկսեր են անմիջապէս, դիկտիմերի վերջ ներկայացուելու համար։ Բարիզեան թերթերէ ոմանք գրած էին թէ թատերախաղ նախապէս Ամերիկայի մէջ ներկայացուած գտնէտի մ'է, կամ անոր հետեւողութիւնը։ Կը պատասխանուի թէ սխալ է այս ենթադրութիւնն։ Իրաւ է որ Սարտուի նոր հեղինակութիւնը թիչ շատ միւսին նմանող սկզբնաւորութիւն ունի, բայց ժամանակակից բարքերու պատկերացում մ'է և գործողութիւնը կը կատարուի ի Պրեթաներ։ Մինչդեռ Ամերիկայի մէջ ներկայացուած խաղը հնգկական կեանքէ առնուած ողբերգութիւն մ'է։

ԴԵՐԱՍԱՆ ՄԸ ԿՐՆԱՑ ԱԿԱԴԵՄԻԻՆ ԱՆԴԱՄԱԿՑԻԼ

Ֆրանսայի գրական շրջանակներուն մէջ լուր ելաւ վերջերս թէ Մունէ-Սիւլլի, մեծանուն ողբերգուն, Ակադեմիին ընտրելի պիտի ներկայացուի և թէ Ժիւլ Քլոդաք, Գոմէտիի Ֆրանսէզի տնօրէնը որ անդամ է Ակադեմիին, կը պաշտպանէ այս ընտրելիութիւնը։ Խնդիրը, սկզբունքի տեսակէտով, այնքան հետաքրքրական երեւոյթ մը առաւ, որ մամուլի ներկայացուցիչները գացին ակադեմականներուն կարծիքը հարցունելու։

Ասոնցմէ, Հանրի Հուսէ չէ ուզած որոշակի պատասխանել։ Հանրի տը Պոռնիէ ըսեր է թէ հաճոյքով պիտի տեսնէ Մունէ-Սիւլլին ընդունելութիւնը քառասնից կաճառին մէջ։ Պ. տը Հերէտիա՝ հաստատելով հանդերձ թէ Մունէ-Սիւլլի Ֆրանսայի էն մեծ դերասանն է և թէ կրնայ պատշաճ գիրք մը գրաւել Ակադեմիին մէջ, դիտել տուեր է թէ Ակադեմին մոռել կարենալու առաջին պայմանն է գրական երկասիրութիւններ ունենալ։ Ինքը չկարծեր թէ բաւական համարուի ուրիշներու հեղինակութիւններն աքանչելապէս ներկայացուցած ըլլալը։

Սիւլլի-Բրիւոմ բոլորովին հակառակ կարծիք ունի։ Իր տեսութեամբ, դերասանը՝ իր շարժումներով, իր կեցուածքով, իր խօսքերով կը մարմնաւորէ անձնաւորութիւն մը որուն ո՛չ յատկութիւններն ունի, ո՛չ կիրքերը, ոչ մոլութիւնները։ Հետեւաբար, իր մտաւոր ու մարմնական կարողութիւններով կ'երկնէ մոտացածին էակ մը որ գլուխ կը լացունէ կամ կը խնդացնէ։

Վակտրան

ԴԱՒԱԹԻՍ, Հոկտ. 31/12 Նոյմ. 1895

ՍԹԻԼՆՆՈՅ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ ՎՐԱՑ		
8 օրուան համար 25 հատի Ֆր.	3	50
1 ամուսան համար »	6	50
ԸՆԹԱՑԻ ԴՐԱՄՈՑ		
Անգլ. ոսկի 0. Ո. 100 գրշ.-ով	110	05
20 Ֆրանքնոց	87	25
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)	107	20
Բրիմիկ	51	20
Ռուպլ Ոգեսպրատ	8	53
Մէճիտիէ	108	30
Մանր արծաթ	103	—
Մէճիտիէ	100	—
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի	8	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆԷ

ՓԱՐԻԶ 10 Նոյեմբեր		
Քոնսոլիտ Բոմ. B Կնիկ. Ֆր.	88	25
» » C » »	—	—
D (Բացուած »	20	65
D (Փոցուած »	—	—
Բուլգարի երկաթուղի »	98	1/8
Բրնոսիրի »	465	—
Մարսալիոն Պարտատոմսեր »	490	—
Սամանիէ »	425	—
Ռէժիի Բաժնեթուղթ »	377	—
Պանք Օսմանի (անուանական.) »	537	1/2
Բանք Ֆրանսական 3 % »	99	65
» » 3 1/2 % »	106	37
» Իտալական »	87	85
Քրէտի Լիոնի »	776	25
Քրէտի Ֆոնսիէ »	—	—
Քոնդու

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԷՐՔԸՆԹԱՑԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11,671,018
ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐԻՈՅ 2,906,678

ՆՈՐԹՀՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,444,600
ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐԻՈՅ 1,105,300

Ընկերութիւնս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ լաւագոյն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած գրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար դիրեանք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուած վճասին 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000 — ՄԱՐԻԹԱՅՄ — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ նոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին գիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 և 23 սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈՒԵԱՆ Գործակալ։ Պոլսոյ Վերաբերեալ երեք Ընկերու-
ն

ԻԻՆԻՕՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ Ի ՓԱՐԻԶ 1828—1829

1828 L'UNION DE PARIS

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂԻՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Դրամագլուխ, պահեստի դրամ և գանձելի ապահովագինք	ֆրանք 93	ՄԻԼԻՈՆ
1894 տարւոյ հասոյթ	» 16½	»
Ընկերութեան հիմնարկութենէն մինչեւ ցարդ վճարեալ ՀԱՆՈՒՆՔ	» 194	»
1894 տարւոյն վերջը ապահովագրեալ գումարին ամբողջութիւնը	» 15	ՄԻԼԻԱՐ

Ընկերութիւնը շահաւէտ և դիւրամատչելի պայմաններով թէ՛ ի Պոլիս և թէ՛ ի գաւառս կ'ապահովագրէ հրդեհի արկածից դէմ տներ տեսակ վառած և վաճառատուններ, նոյնպէս գործարաններ և բնակութեան տուներ, կարասիներ, և ասոնց նմանող զանազան չէնքեր և ապրանքներ.

Վ. ԱՐԶԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Մ. ՇԱՌԼ ՄԱԼԷ. Մալէ եղբարց գրամատունէն գրամատէր, Լիոնի երկաթուղւոյ ընկերութեան պատուոյ նախագահ, Օսմ. Կայս. դրամատան և Բէյթիի ընկերութեան նախագահ. Նախագահ։

Մ. ԱՏՕԼՖ ՎԷՐՆ. Վէրն և Ընկ. դրամատունէն, գրամատէր, Պանք տը Ֆրանսի վարիչ, Հիւսիսային երկաթուղեաց Ընկերութեան, և Օսմ. Կայս. դրամատան վարչական խորհրդոյ անդամ. Դէր-Նախագահ։

Մ. Մ. ՕՏԷՌԻՏ. Մ. Տէրվիէ, Դ. Ժէմսոն, Ժ. Մառքուառ, Ա. Մրեապօ, Ա. Թուրնէյսէն. Անդրամէ Վարչական Խորհրդոյ։

Մ. ՇԱՌԼ ԼՕՊԼԷՐ. Տնօրէն հրդեհի ճիւղին։

Մ. ԱԼՖԷՐ ՖՕՒ. » կենաց ճիւղին։

Մ. ՍԻՄՈՆ ԳԱՑՍԷՐԼԵԱՆ. Մասնաւոր Տնօրէն ի Կ. Պոլիս.

Ղալաթիա, Գարաքէօյ Եէնի-Խան։

Ընկերութեան դրամատունն է ՕՍՄ. ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆԵՐԱՆ։

1828 L'UNION DE PARIS

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂԻՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Դրամագլուխ և պահեստի դրամ	ֆրանք 127	ՄԻԼԻՈՆ
1894 տարւոյ հասոյթ	» 15½	»
Ընկերութեան հիմնարկութենէն հետէ մինչեւ ցարդ վճարեալ ՀԱՆՈՒՆՔ	» 72	»
1894 ի վերջը ապահովագրեալ գումարին ամբողջութիւնը	» 258	»

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ

1. Ուղղակի ի դէպ մահու վճարելի ապահովագրութիւն — Vie entiere
2. Խառն ապահովագրութիւն — Assurance mixte
3. Ժամանակաւոր ապահովագրութիւն — » à terme fixe
4. Ծիսակնէ (Combinée) բաղադրեալ ապահովագրութեան տեսակը որ մի միայն 20 և 25 տարիներու համար տեղի կունենայ. ապահովագրութիւնը կատարուած օրէն ապահովագրեալ գումարին համեմատութեամբ Ընկերութիւնը իւր գործակիցին միջոցաւ (police d'assurance) ստորագրութեան ներքեւ, շահաբաժինները կ'ներաշխարհէ, որով դաշնագրին լրացեալ պայմանաժամն թէ ապահովագրեալ գումարը կը վճարէ և թէ երաշխաւորութեան ներքեւ առնուած և առաջուց որոշուած շահաբաժիններն։

Իւնիօն Ընկերութեան 127 միլիոն դրամագլուխը և պահեստի դրամը, ապահովագրած 258 միլիոն ֆրանքի գումարին համեմատութեամբ 50 առ % ը երաշխաւորուած ըլլալը ակներեւ է։

Թուրքիոյ Գլխաւոր քաղաքաց մէջ փոխ գործակալութեանց համար, պատուաւոր երաշխաւորութեամբ բարոյականի տէր անձինք կը փնտռուին։

ԻԼԱՆ ՊԱՊՈՐ ՄԷՐԱՄԷՐԻ

5ինչի Օրտուի հիւմայուն մէրքէզի իլէ ճիվարընտա պուլունան վէ հասպ էյ իմապ պուլունտրբլաճապ օլան Ճիւնուսը Ճէնապը միլիքեանէնին իտարէլերինէ մուգթաղի օլուպ մահալինճէ մէվզբի միւնգասայա վազ օլունան էրգ իլէ Փասուլեանէն իթասընա թալիպ օլանլարը լէվգիմաթը ումուսիէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 49 1—3

5ինչի Օրտուի հիւմայուն տայիրէսի տարիլինակ քեսին Նապլուս մէվզբի իլէ Ճէնին վէ Վասի էյ հավա փս վէ Սայլ վի Պիան ջիհիլիք հիւմայունունա պուլունան Ճիւնուսը Ճէնապը միլիքեան է իտարէսի իչուն 311 սէնէսի թրչրինը սանիսի իպիթասընան 312 սէնէսի թրչրինը էվվէլը նէհայեթինէ գատար մուգթաղի օլուպ մահալինճէ մէվզբի միւնգասայա վազ օլունան էրգարը իթասընա թալիպ օլանլարը պրդգէթ մէ ենա պիլ վասիթա լէվգիմաթը ումուսիէ տայիրէսինէ կէլմէ էրի իլան օլունուր։ Նօ. 50 1—3

ՇՈՒՆԱՒԱՏՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ և ՄԱՐՍԻԼԻԱՆ
Ն. ԲԱՖԲԻ ՔՈՆ
Մարսիլիայէ և Գալիս-ի մէջ-կոնոնասարգաց քանդ

Անորոյլ շոգենաւը Նովմրասիոք պիտ ուղեւորի հանդիպելով Սամսոն, կիրասոն Տրապիզոն և Պաթում նոյ. 13ին իրիկուան ժամ 4ին (Ը. Ե.)։

Սիրիոսի շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի նոյ. 19ին (Ը. Ե.)։

Բաբիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,
Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն

Նաւագնէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմեցէք գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՊՈՒԼ
33 Մասնիկ փող, թ. 10

ՄՈՍ

ՇՈՒՆԵՆԱՒԱՏՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերբուլ, Գլասգոյ, Մէքսիկական և Սէ-Մոլի Դէջ-Բանդ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Բանէկ	3000	Թիպա	2500
Անպիս	3000	Նէրթին	2400
Թէյպէր	3000	Օսայրիս	2250
Գեանտրուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Մէֆինդա	2000
Սամանի	3000	Կասբրնի	1300
Մարիօնին	2500	Գիլէն	1300

Նէբրէյս շոգենաւը, նաւապետ Էդգինս, նոյեմբերի դէպ ի 3ին Լիվերբուլէն ասա կը ապասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ
Ուէթոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
330 31, Ճէյմս Ադրիդ Լիվերբուլ

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻԱՆ ԸՆԿ.
ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԳՈՒՄԱՐ
771,000,000 ՖՐԱՆՔ
Տնօրէնութիւն յԵրոպա
Փարիզ, 16, Պուլվար տէ գիթալիէն. 1,3, իր Լը Բէլթիէ փողոցի սեփական չէնքին մէջ
1845ին հիմնուելն է Վր
Ապահովագրեալներու վճարուած 955,000000
1893ի դրութեամբ
Ապահովագրեալներու վճարուած 78,600000
Հասոյթ 175,000000
Նոր ապահովագրութիւնք 2 Միլիոն 130,000000
1894 յունուար 1
Ապանքի եւ մնացած կոլ. յներ պա 20,000000
Յաւելեալ դրամագլուխ 88,000000
Ընդ. ապահովագրութիւնք 4 Միլիոն 37,000000
Տնէրէնութիւն ապահովագրեալներ
Շահաբաժիններու բաշխմամբ և ապահովագիներու վերադարձմամբ՝ ի դէպ մահու։
Պայմանագրութեան նոր եղանակ
Ընկերութեան կողմանէ ԱՆՄԵՐԺԵԼԻ՝ սկսեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս։
ԱՒԱՆԴ ՎԵՐԱՊԱՀՈՎԻՐի ի մասին բնակութեան և ուղեւորութեան.
Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութենէն փոխառութիւններու որոց գումարը նշանակուած է ապահովագրին մէջ։
Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
188 Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ եւ ԸՆԿ.
Վալիտա փողոց, Ալիթալիս խան, Ղալաթիա

ԱՅՍ ՊԻՍԻԼԼԷԹԸ ՄԻԱՅՆ ԳՆԵՑԷՔ

որ շինուած է հռչակաւոր ՄԷՔԵՌ զինագործարանին կողմէ։ ՍՈՒՊԷ պիսիլլէրը ասեղէն ծանօթն ու հռչակաւորն է։ Հաստատուն, վայելուչ, արագ, անմրցելի 1895ի նմոյշարանին մէջ գլխաւորագոյն մրցանակը շահած է։ Կը ծախսի Նիքլիզ Էրգէնի ըրդի, Պոլիս Պաշէճ քարու թիւ 2 եւ Ղալաթիա Մահմուտիէ փողոց թիւ 22 ու 31։

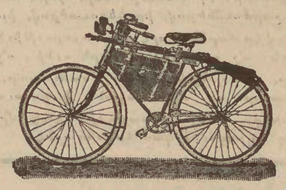

Թուրքիոյ համար ընդհանուր գործակալն է Սարաֆոլլու տունը՝ Բերա, Թիւնէլի հրապարակ, Բ. յարկ։ 366 50—80

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՄԷՀԲԱՐԷ

Բան մը գնէք առանց այցելելու Մէհբարէ վաճառատունը, Դ.Ա.Լ.Ա.Թ.Ա., ՍԱՆՏԻԼԼԷ-ԼԱՐ ՓՈՂՈՑ 98, ԹԻՒ 166, ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ՖԻՐՈՒՆԷ ԴԵՊՈՅԱՑ։

Նրանակիս համար նիւթերու անագին մթերք եկաւ, երբէք վաճառատուն մը այսքան մեծ զտիրութիւններ յանուն չէ առած իր ամանութեան համար պատկիր համար որքան Մէհբարէ վաճառատունը։ Ուզոյ հասարակութեան առնի կատարեալ գոհացման մը տալու համար քանի մը նիւթերու գիները կը նշանակուին՝

1	Կտոր բուրդէ անդրավարտիք կէկէր սիրդէմ	12½
1	» » »	12½
2	Ֆիլանելա գնաւոր կամ զրդ	12½
3	Ձոյգ գուլպա մերմակ կամ գոյն բրդի	12½
6	» » բամպակէ գնաւոր կամ սեւ	12½
2	» » անգլիական բրդէ	12½
4	» » բամպակէ գնաւոր կամ սեւ	12½
1	Կտոր ֆլանելա զուտ բրդէ	12½
1	» բրդէ վտակ	12½
1	» էրիկ մարդու մերմակ շապիկ կամ ֆանէլա հենդիէն	12½
3	Կտոր փոքր շապիկ կտաւէ օձիքով	12½
4	Ձոյգ կտաւ թեւնոց	12½
6	» » օձիք	12½
1	Կտոր էրիկ մարդու կամ կնոջ անդրավարտիք բուռագէ կամ բանեան	12½
1	Կտոր Շապիկ կնոջ համար	12½
12	» մերմակ կամ զուգնաւոր Մաշինակ	12½
6	» անմերոց կտաւէ, եւ թանձր	12½
1	» գուգնաւոր կտաւէ սիրուց 6 հոգինոց	12½
1	» մերմակ սիրուց վեց հոգինոց	10
12	Թէյի անմերոց	10
1	Լիդրա 6 տը Բոյտոնը ժիլ եղբարք	12½
1	Տուփ բաֆիմոլով	12½

Որսի բաճկոնակ զուտ բրդէ, կնոջ չաբէղ բրդէ, ձաքոնի մեռաքսէ, Մաշինակ, փոդկապ վերջին նորամոդէլներն, ժամացոյց ամերիկեան դրամով, անկողնի ծածկոց զուտ բրդէ ջամ մեռաքսէ, եւ ուրիշ շատ նիւթեր։ Մէհբարէ վաճառատունը կը ծախէ անմրցելի համար անբանցիկ վերարկուներ չափազանց ժան գներով։

L'ANCRE — ԼԱՆՔՈՒԼ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ ԿԵՆՑԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ, ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ԱՒԵԼԻ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾ

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ 1871ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 93 Վ.ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՈՒՄԱՐ
126 ՄԻԼԻՈՆԷՆ ԱՒԵԼԻ — 180 ՄԻԼԻՈՆ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Գ. Գ. Կոմս Լոտոն Զիշի, կայս. եւ արք. ներքին խորհրդական, Նախագահ
» Թոմոյի Հոլոս, դեր-Նախագահ
» Թոգէֆ Հոլոս, կայս. եւ արք. ներքին խորհրդական
» Բոյսմանի Նարօ » » » »
» Անմուան Բրօքէշ տ'Օսմէն
Թէոտոր Բանցէն
Ժան տը Էվենիկ-Ինկէնհայմ

Գլխաւոր գործակատարներ
Գ. ԺԱՆ ՄՈՒՌ, կայս. արք. խորհրդական

Ընդհանուր Գործակալ, Բերա, Թիւնէլի հրապարակ, տուն Սարաֆոլլու, ԼՈՕՆԻԼ ՊՕՆՏԻ Գլխաւոր Գործակալ, ՄԻՔԷԼԱՆ ՅԷՐ ՆՇԵՐՍԷՍԵԱՆ Կ. Պոլիս, Գալանթարեանց խան թիւ 7, 302

ԵՒ ՅՈՒՆՍՏԱՆԻ ԳԱՀԱԺԱՌԱՆԳ ԻԹԻԱՆԻՆ

Յունաստանի ու Սերբիոյ Թագաւորք եւ Յունաստանի զահաժառանգ Գոնսթանտին իշխանը զոյգ ածեն այս գունաբորուեալ ա։ ըսաղոնս էսներէն մրցանակ ստացած է.

Բրակէն	1894	ոսկի շքաբրամ գունաթի համար	Բրակա	1834	ոսկի շքաբրամ գունաթի համար զանազան ըմպելեաց համար
Վիէննա	1894	» » » »	Բրակա	1894	» » » » սպիտակ գինիէ պտղատուտուած գունաթի հմ.
Անվէրս	1894	» » » »	Շիքակո	1893	» մեծ մրցանակ մխրէթ խաղողէ պտղատուտուած գունաթի համար։
Լիոն	1894	» » » »			

Տարին 2,000,000 ֆրանք ապառում ամեն կողմ. 1893 օգոստոսէն 1894 փետրվարի վերջը 24,902 սնտուկ եւ 491 տակառ գունաթ արտադրուած է ի Թուրքիա, Գուլկարիա, Ռումանիա, Ռուսիա, Աւստրիա, Դերմանիա, Սերբիոյ, Մասուա, Հապէշստան, Անգլիա, Գերմանիա, Ամերիկա, Պարսկաստան եւ Հնդկաստան

	տակառ	սնտուկ		տակառ	սնտուկ
Աւստրիական շոգենաւերով	70	7328	Բանէլլէնիք շոգենաւերով	5	1009
Գերմանական »	70	1697	Ռուսական »	43	856
Մէսաժբրի »	4	1184	Ձօնսրն »	9	487
Ֆրէսինէլի »		132	Խրտիվկէ »	122	3572
Իտալական »	168	6487	Դուսրար	491	24902

Այս արտածումնը ապայուցուած են շոգենաւերու գործակալութեանց վկայագիրներովն՝ վաւերա եալ Գիրէոնի բաղարարանէն։

Ամեն տեսակ գործարաններու ու մեքանոցներու մէջ 50,000 օխա գունաթ պատրաստ կայ։

Ի Գիրէոն Արիսթիտի, Ալիքսի, Նիր Ա., աղջկանց վարժարանին մոտ, Գաբօ Տիսէ իս եւ երկաթուղւոյ մօտ 7 մեքանոցներ ունին։ Փափաքողք կը-նան այցելել եւ պարտ նայուածքները տեսնել։

Մէքանաս եղբարք 100,000 ֆրանք պարգեւով մը կապահովեն թէ իրենց գունաթները անարատ խաղողէ ու գինիէ պատրաստուած են, ինչ որ հաստատած են բժիշկներ ու դիրիժէնտներ, որոց անունները նշանակուած են իւրաքանչիւր շիշի փաթեթուած վկայագրերու մէջ։

Հիւանդանոցներու մեծ մասին մէջ այդ գունաթը կը գործածուի։

Մէքանաս եղբարք ի Գիրէոն Ա. լսելի կամ Բարտիսարքի հրապարակը գտնուած Ամբոս անուն գործարանին մէջ խաղողի ոգիէ ամեն տեսակ ոգիներ եւ մանուանդ մեծ քանակութեամբ աղ կ ըսի կը պատրաստեն։ Այս վերջ նը տարեւոր կը ծախսուի։

Միակ ներկայացուցիչ բովանդակ Թուրքիոյ համար՝ Թիւնէլի հրապարակ, Սարաֆոլլու տուն, Ղալաթիա, Մահմուտ Թիւ 53 եւ 69։

Վանտանաիր

ԳՈՐԾԱՐԱՆ ՆԵՐԿԵՐՈՒ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԻՄԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ
ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ՕՈՒԳՐԵՍ, ՎԻՆԴՈՒՖԷՐ
ԵՒ ԱՄԵՆԱՍԻՏ ՄՈՒՐԻ

ԽՄՈՒԱԿ ՊԱՆՏԱՏՈՎ
SCHIFF, SRPEK & COMP.
VIENNE, I. LOTHRINGERSTRASSE, 3
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ R. et F. Heer Կ. ՊՈԼԻՍ

ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՎԻԼ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՂԱԼԱԹԻԱ, ԵՒՐՔՍԷՔ ԳԱԼՏԸՐԸՄ ԳԷՈՐԳ ՊԷՅ ԽԱՆ ԹԻՒ 1, 2, 3

Ասոնց զենիլները Անգլիոյ Շէֆիլտ քաղաքին Ճօնն Նօվիլ եւ Որդիք գործարանին մէջ կը պատրաստուին եւ հետեւեալ մեքանաներու մարքան կը կրեն։ Ոմանք այդ զենիլներու կեղծը կը շինեն եւ անգլիական տառեր չնանչցողներ զայնս կը գնեն, որով նոյն գործարանին արժէքուար զենիլներուն վարկը կը կոտրեն։

Ճօնն Նօվիլ եւ որդւոց գործարանին արտադրութիւնի այս մասնաւոր մարքան կը կրեն։ կեղծերէն զգուշանալու համար պէտք է ուշադրութիւն դնել զենիլներու, ածիլիներու, կտրացներու եւ մկրատներու վրայ գտնուած մարքային ու անգլիական տառերուն։

Այս գործարան 1700 տարւոյն սպրիլ 26ին հաստատուած է։

Սիտնէյ Նօվիլ եւ ընկերութեան ներկայացուցիչ է դրամակղեներու ամենէն մեծ Միլլերը գործարանին։

Այդ դրամակղեներ ամեն կերպով կը դիմանան հրդեհի եւ գողերու դէմ։ Փափաքողներու ցոյց պիտի տուին վկայականներ, որ կը հաստատեն Միլլերի դրամակղեներու տոկունութիւնը։

Սիտնէյ, Նօվիլ եւ ընկերութեան անգլիական վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ լաւ տեսակէ դգալներ, պատառաքաղներ, դանակներ ու սեղանի զանազան սպասներ թէ՛ պէս նաեւ ժամ գլաէէ դգալներ, պատառաքաղներ եւ այլն։ Նոյնպէս քաղաքի փողեր ու մուրներ, սեղանի լամպաներ, տրանսներու մէջ կախուելու լամպարներ, ցամաքային ու ճանապարհի զինուորական լաստակներ, հորիայի մեքենաներ եւ այլն։

Հեռաւոր տեղերէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին կանոնաւոր կերպով եւ շուտ։

Թ.

ՆՈՐ ՈՒՂԵՑՈՒՈՑ

ՄԱՐՍԻԼԻԱՅԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ուղղակի և Սեւեան ընդմէջ Լոնտոնի եւ Սեւ ծովու նաւահանգիստներուն (երթուղարձին հանդիպելով ի Հալիֆ.)

Լոնտոնի մեկնումը ամեն կիրակի. Մարսիլիէ եկնումը ամեն շաբաթ օր, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, սկսեալ սեպտ. 21էն, դէպ ի. Պիրէոն, Իզմիր, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս, միւս շաբթուն, սեպ. 28էն սկսեալ; դէպ ի Բարամտա, (փոփոխակի Քանաքալօ) Ենրա, Սէլանիկ, Տէոէ-Ալան, փոփոխակի Քանա, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս։

Կ. Պոլսէ մեկնումը դէպի Մարսիլիա, Հալֆ, Լոնտոն, ամեն ուրբաթ, առաւուան ժամ 9ին, մէկ շաբաթ, Տարտանէլէն, Տէոէ-Ալանէն (փոփոխակի Քանաքալօ), հոկտ. 11էն սկսեալ եւ միւս շաբթուն Տարտանէլէն, Իզմիրէն, Պիրէ-Նէն, հոկտ. 18էն սկսեալ։

Բաց աստր, ամեն տասնրհինգ օրը, ուրբաթ իրիկուան ժամ 4ին, հոկտ. 1էն սկսեալ Սուրիոյ գծին շոգենաւը Կ. Պոլիս գալով անմիջապէս պիտի մեկնի դէպ ի Մարսիլիա միայն Իզմիր ու Պիրէոն հանդիպելով։

ՍՈՒՐԻՈՅ ԳԻԾ

Հոկտ. 3էն սկսեալ, հինգշաբթի իրիկուան ժամ 4ին, ամեն տասնրհինգ օրը։ Կ. Պոլսէ մեկնում դէպ Իզմիր (առանց ուրիշ շոգենաւ փոխադրութեան) Վաթի, Սամսոս, փոփոխակի Հառոյս, Գերբուա, Լարնաքա, Մէրսին, Իսքէնտէրուն, Լաթաքիա, Թրիպոլի, Նորէն Գէրուա, Ալեքսանտրիա, Մարսիլիա՝ ուրիշ նաւ փոխադրութեամբ, Գերուա դէպ ի Նափա եւ Բոր-Սայիտ։

ՕՏԵՍԱ-ՆՈՎՈՐՕՍԻՍԿԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ կիրակեայ Լոնտոնէն, Հալֆէն, Մարսիլիէն եկած սուրհանդակներուն Կ. Պոլսէ մեկնում երկուշաբթի իրիկուան ժամ 4ին, հոկտ. 7էն սկսեալ։

ԱՆԱՏՕԼՈՒ-ՊԱԹՈՒՄԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ տա Նրինգօրեայ՝ Լոնտոնէն, Հալֆէն, Մարսիլիէն եկած սուրհանդակ-Սերով։ Կ. Պոլսէ մեկնում կիրակի երեսօրին դէպ ի Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն եւ Պաթում։ 425

Արտօնատէր Ս. ՅԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՒ